

VODIČ ZA SAVJETNIKE ZA NAUKOVANJE

Izdavač

Za izdavača
Luka Burilović

~

Dizajn
Slova i Slike

Prijelom i tisak
INTERGRAFIKA TTŽ, ZAGREB

Stock fotografije
Lifetimestock

~

Naklada 300 primjeraka
Zagreb, kolovoz 2018.

Cap4App

Hrvatska gospodarska komora
Rooseveltov trg 2
10000 Zagreb
E-mail: cap4app@hgk.hr
www.dualnoobrazovanje.hr
www.hgk.hr

VODIČ ZA SAVJETNIKE ZA NAUKOVANJE

Sufinancirano sredstvima
programa Europske unije
Erasmus+

Nositelj projekta:

Hrvatska gospodarska komora

Partneri u projektu:

SEECCEL - Regionalni centar za razvoj poduzetničkih kompetencija za zemlje jugoistočne Europe

WKÖ - Federalna gospodarska komora Austrije

HZZ - Hrvatski zavod za zapošljavanje

UNIZD - Sveučilište u Zadru

OKZ - Obrtnička komora Zagreb

Ukupni proračun projekta:

530.537,00 €

Program sufinanciranja:

ERASMUS + KA3 – Podrška reformi politika

Planirano trajanje projekta:

24 mjeseca (listopad 2016. – rujna 2018.)

Mrežna stranica projekta:

www.dualnoobrazovanje.hr

Kontakti za projekt:

cap4app@hgk.hr

Broj projekta:

572706-EPP-1-2016-1-HR-EPPKA3-SUP-APPREN

Broj ugovora:

2016 – 2210 / 001 – 001

Rezultat projekta (eng. Deliverable number):

4.1. Toolbox for Apprenticeship Advisors

Datum pripreme dokumenta:

travanj 2018.

“ JAČANJE KAPACITETA KOMORA I PARTNERA ZA POMOĆ MALIM I SREDNJIM PODUZEĆIMA ZA UKLJUČIVANJE U NAUKOVANJE ”

projekt je koji Hrvatska gospodarska komora (HGK), u suradnji s partnerima, provodi od listopada 2016. godine radi jačanja organizacijskih kapaciteta HGK i partnerskih institucija u suočavanju s izazovima reforme srednjega strukovnog obrazovanja i pružanju potpore malim i srednjim poduzećima koji već sudjeluju u programu naukovanja ili se tek namjeravaju uključiti.

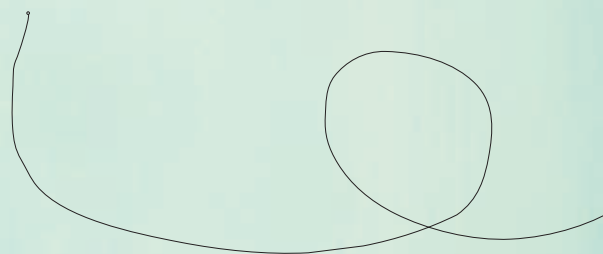

Izjava o ograničenju odgovornosti: Ova publikacija je ostvarena uz financijsku potporu Europske komisije. Ova publikacija odražava isključivo stajalište autora publikacije i Komisija se ne može smatrati odgovornom prilikom uporabe informacija koje se u njoj nalaze.

SADRŽAJ

Vodič za savjetnike za naukovanje

8 Svrha vodiča

9 Ciljevi strukovnog obrazovanja – upravljanje kvalitetom

14 Sustav strukovnog obrazovanja u RH

17 Uloga komora

18 Praktična nastava kod poslodavca

19 Naukovanje

20 Popis obrtničkih zanimanja

22 Naučnički odnos i Ugovor o naukovanju

23 Fizičke i pravne osobe ovlaštene za naukovanje

24 Primanje učenika na naukovanje prvi put – savjeti

25 Obveze fizičke ili pravne osobe ovlaštene za naukovanje

25 Prava učenika tijekom naukovanja

26 Mentor

27 Program i ispit za mentore

27 Zabrana osposobljavanja naučnika

28 Obveze naučnika

29 Kraj naučničkog odnosa – pravovremeni i prijevremeni raskid naučničkog odnosa

30 Naknada za naučnike

31 Odredbe o zaštiti naučnika

32 Radno vrijeme učenika

33 Postojeće potpore za provedbu vježbi naukovanja u gospodarskim subjektima

34 Prikupljanje i obrada podataka o poduzećima i mentorima

35 Popis propisa

36 PRILOZI

SVRHA VODIČA

Hrvatska gospodarska komora (HGK) posljednjih godina aktivno sudjeluje u procesu razvoja strukovnog obrazovanja i njegova usklađivanja s potrebama gospodarstva. Svoje napore fokusira na pomoć malim i srednjim poduzećima radi njihova jačeg uključivanja u naukovanje.

Ovaj vodič nastao je radi upoznavanja zaposlenika HGK sa sustavom strukovnog obrazovanja u dijelu koji se odnosi na učenje temeljeno na radu (*work-based learning*) kod poslodavca i njihovim osposobljavanjem za pružanje savjetodavne usluge u tom području.

Vodič sadrži informacije, savjete i smjernice koje savjetnici za naukovanje u županijskim komorama HGK trebaju pružiti pravnim osobama koje se žele informirati ili uključiti u sustav naukovanja.

Vodič je izrađen u okviru projekta Cap4App: Jačanje kapaciteta komora i partnera za pomoć malim i srednjim poduzećima za uključivanje u naukovanje, sufinanciranog sredstvima programa Europske unije Erasmus+.

Izrazi koji se u ovom tekstu koriste u muškom rodu, kao što su: savjetnik, vježbenik, naučnik, polaznik, učenik, nastavnik, zaposlenik i dr., a imaju rodno značenje, obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod i nemaju diskriminirajuće značenje.

CILJEVI VODIČA

Podizanje razine informiranosti zaposlenika HGK o sustavu strukovnog obrazovanja u Hrvatskoj

Upoznavanje potencijalnih savjetnika za naukovanje s aktivnostima koje će provoditi u okviru svog radnog mjesta

Povećanje kompetencija zaposlenika HGK za uspješno obavljanje posla savjetnika

Pregled zakonskih regulativa za poduzeća u provedbi strukovnog obrazovanja

Pregled procedura za uključivanje poduzeća u provedbu učenja temeljenog na radu

Definiranje uloge HGK u sustavu strukovnog obrazovanja

Pregled usluga koje HGK pruža u području strukovnog obrazovanja u skladu s postojećom regulativom

Definiranje odgovornosti i radnih zadataka savjetnika za naukovanje:

- informiranje poduzeća o mogućnostima uključivanja u strukovno obrazovanje i o promjenama u okviru sustava strukovnog obrazovanja
- informiranje i savjetovanje članica HGK radi osiguravanja preduvjeta za provedbu naukovanja u poduzeću
- provedba programa osposobljavanja mentora za naukovanje u poduzećima
- vođenje baze poduzeća licenciranih za naukovanje i mentora
- istraživanje potreba poduzeća za potrebnim kadrovima radi predlaganja upisnih kvota
- promocija strukovnih zanimanja u suradnji s poslodavcima i drugim partnerima na županijskoj razini
- omogućavanje zainteresiranim poduzećima da oglašavaju naučnička mjesta putem *web*-stranice

CILJEVI STRUKOVNOG OBRAZOVANJA – UPRAVLJANJE KVALITETOM

Strukovno obrazovanje dio je formalnog sustava odgoja i obrazovanja koje učenicima i odraslim osobama omogućuje stjecanje znanja, razvoj vještina i sposobnosti te generičkih kompetencija za obavljanje strukovnih zanimanja u različitim djelatnostima i oblicima organiziranja poslovanja (obrti, poduzeća, ustanove itd.). Strukovno obrazovanje ima nezamjenjivu ulogu u osiguravanju potrebne radne snage za potporu gospodarskom rastu društva. Učenici koji završe strukovno obrazovanje trebaju biti osposobljeni za preuzimanje odgovornosti i samostalnosti u radnim situacijama i situacijama učenja. Nadalje, strukovno obrazovanje treba pridonijeti konkurentnosti poduzeća. Pritom se posebice treba zalagati za kvalitetu profila pojedinih strukovnih zanimanja i njihovu relevantnost za tržište rada.

Položaj, ponuda i percepcija strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO) prošli su kroz znatne promjene tijekom vremena, osobito s promjenama u ekonomiji i proširenjem ponude i mogućnosti tercijarnog obrazovanja. Strukovno obrazovanje igra ključnu ulogu u integraciji obrazovanja i za-

pošljavanja jer omogućuje stjecanje stručnih znanja, razvoj vještina i sposobnosti i uključivanja u proces rada, sagledavanjem tehnološkog i radnog procesa. Istovremeno, mnoge europske zemlje suočavaju se s problemom negativne percepcije strukovnog obrazovanja među učenicima i roditeljima. Strukovna zanimanja smatraju se neperspektivnima i obično su posljednji izbor učenika i roditelja ili su vjerojatnija opcija za učenike slabijeg školskog uspjeha.

Strukovno obrazovanje provodi se suradnjom ustanova za strukovno obrazovanje i gospodarskih subjekata. Kako bi se osigurala učinkovitost ishoda strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, potrebno je osigurati preduvjete za osiguranje kvalitete obavljanja prakse i naukovanja, mentorstva u gospodarskim subjektima te preduvjete za snažnije uključivanje gospodarskih subjekata u sustav strukovnog obrazovanja.

Ključni strateški dokumenti EU i RH¹ kao ključni prioritet navode promicanje učenja temeljenog na radu u svim oblicima, što mora postati sastavnim

dijelom sustava stjecanja praktičnih znanja i vještina na razini srednje škole.

Učenje temeljeno na radu usmjereno je na ishode učenja za veću zapošljivost i povećavanje brzine prilagodbe poslovima na radnom mjestu. Poslodavci prepoznaju prednosti i dobrobiti naukovanja, ali u procesu primanja naučnika suočavaju se s nizom prepreka kao što su složena i dugotrajna administracija, nedostatak informacija i organizacijskih kapaciteta (vremena, novca, ljudskih resursa/zaposlenika) te potpora. U Hrvatskoj nema dovoljno poslodavaca koji bi primili učenike na naukovanje i na praktičnu nastavu. Zato je potrebno razvijati potporne mjere koje će malim i srednjim poduzećima olakšati pristup obrazovnom sustavu te koje će promicati naukovanje.

Kako bi ojačala svoje kapacitete za potporu poduzetnicima za uključivanje u naukovanje, HGK je s partnerima pokrenula projekt Jačanje kapaciteta komora i partnera za pomoć malim i srednjim poduzećima za uključivanje u naukovanje – Cap4App, sufinanciran sredstvima programa Unije Erasmus+.

¹ Među ostalima, *Zaključci Iz Rige, Strateški okvir Europske komisije Obrazovanje i osposobljavanje 2020, Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije i Program razvoja sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja 2016. – 2020.*

PROBLEMI S KOJIMA SE SUOČAVA RH:

1. Neusklađenost obrazovanja i tržišta rada

- neusklađenost upisnih kvota u srednjim i visokim školama s potrebama poslodavaca
- neusklađenost obrazovnih programa s potrebama industrije – zastarjeli modeli srednjeg strukovnog obrazovanja i nedovoljno opremljene škole
- neusklađenost obrazovnih ishoda za određena zanimanja s potrebama poslodavaca – jaz u vještinama
- nedovoljno sudjelovanje građana u cjeloživotnom učenju
- negativna gospodarska klima u Hrvatskoj

2. Nemotiviranost poslodavaca za primanje učenika na praksu

- nedovoljna informiranost, nedostatak iskustva i motivacije
- složena administracija
- nedostatak financijskih i nefinancijskih poticaja za poduzeća za potrebe organizacije naukovanja, nagrade učenicima i mentorima
- nedostatak kadrovskih, organizacijskih, financijskih kapaciteta poduzeća za organizaciju naukovanja

POTREBE I OČEKIVANJA POSLODAVACA:

- očekuju da redovno obrazovanje pruži mladima znanja i vještine potrebne za rad na radnom mjestu i ne smatraju se odgovornima za pružanje praktičnih znanja za rad
- upoznatost s legislativom i administracijom povezanom sa sudjelovanjem u strukovnom obrazovanju
- olakšavanje poslovanja – zakonske i financijske olakšice za omogućavanje praktičnog dijela obrazovanja u poduzeću
- nefinancijski mehanizmi potpore za složene zakonske postupke
- potpora u upravljanju ljudskim potencijalima – aktivnost uvođenja u posao, planiranja razvoja karijere zaposlenika.

Trenutačne gospodarske prilike i stanje na tržištu rada ograničavaju kapacitete gospodarskih subjekata za aktivnije sudjelovanje u sustavu strukovnog obrazovanja. Potrebna je sustavna potpora i poticaji kako bi se dodatno razvijali svi oblici učenja temeljenog na radu. Obuka i praćenje naučnika zahtijevaju vrijeme i ljude koji imaju radno iskustvo i koji se uz svoj posao mogu posvetiti naučnicima kako bi ih integrirali u radnu sredinu kao suradnike u poslu ravnopravne svim zaposlenicima.

UČENJE TEMELJENO NA RADU - IMA NIZ

PREDNOSTI:

ZA DRUŠTVO

- manji troškovi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja – troškovi i upravljanje podijeljeni između države i poslodavaca
- usklađenost strukovnih kvalifikacija i potreba tržišta rada
- manja stopa nezaposlenosti – pozitivni doprinos zapošljivosti mladih
- kompetitivnost ekonomije
- manje društvene tenzije – potencijal ojačati društvenu inkluziju i poboljšati jednakost mogućnosti.

ZA POSLODAVCE

- omogućuje dugoročno planiranje razvoja poslovanja i osiguravanje radne snage
- osigurava da vještine zaposlenika odgovaraju trenutnim i budućim potrebama poslodavaca
- mogućnost zapošljavanja kvalificiranih radnika bez potrebe za osposobljavanjem novih radnika – rješavanje jaza u vještinama prilagođenim osposobljavanjem (tailor made)
- smanjenje troškova poslodavca u budućnosti
- mogućnost odabira najkvalitetnijih radnika
- najpraktičniji način uvođenja zaposlenika u strukturu i rad poduzeća
- glavni je čimbenik u promicanju identifikacije s poduzećem
- povećava vrijednost poduzeća, stvara pozitivnu sliku u javnosti (poduzeća postaju prepoznatljiva na tržištu kao društveno odgovorna)
- doprinos budućoj sposobnosti poduzeća da ostane konkurentna
- povećana produktivnost i prijenos znanja
- pozitivan učinak na razvoj zaposlenog osoblja.

ZA UČENIKE

- prvo radno iskustvo koje olakšava ulaz na tržište rada
- razvijanje vještina i kompetencija potrebnih za rad na radnom mjestu, stjecanje relevantnog praktičnog iskustva zahvaljujući većoj uključenosti u radne procese tijekom školovanja
- usvajanje radne kulture, razvijanje društvenih i transverzalnih vještina kao što su komunikacija, timski rad, rješavanje problema
- učenje u realnom radnom okružju
- zarada tijekom školovanja
- povećano samopouzdanje i motivacija
- bolja informiranost o izborima u karijeri i razvijanje vještine upravljanja karijerom
- veća zapošljivost polaznika i brža prilagodba poslovima na radnom mjestu.

ZA MENTORE

- stjecanje vještina vođenja naučnika
- prednost na tržištu rada i unutar poduzeća za osobe koje postanu mentori
- izravan utjecaj na trendove tržišta rada
- financijska stimulacija.

SUSTAV STRUKOVNOG OBRAZOVANJA U RH

Srednje strukovno obrazovanje definirano je *Zakonom o strukovnom obrazovanju* (NN 30/09, 24/10, 22/13, 25/18) kao proces stjecanja, vrednovanja i potvrde posjedovanja ishoda učenja koji provode ustanove za strukovno obrazovanje, a provodi se prema strukovnome kurikulumu.

Formalnim učenjem kompetencije se stječu:

- teorijskom nastavom s vježbama
- praktičnom nastavom
- drugim oblicima odgojno-obrazovnog rada propisanim kurikulumom.

Razvoj strukovnog obrazovanja u nadležnosti je Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Sustav strukovnog obrazovanja za stjecanje određene srednjoškolske obrazovne razine prema obrazovnim programima čine:

1. jednogodišnji i dvogodišnji programi niže razine srednjeg obrazovanja
2. trogodišnji programi za zanimanja u industriji i obrtništvu
3. četverogodišnji i petogodišnji programi tehničkog i njima slična usmjerenja

1. JEDNOGODIŠNJI I DVOGODIŠNJI PROGRAMI

Usmjereni su na manje složena zanimanja te su po organizaciji i načinu izvođenja slični trogodišnjim programima, s manjim udjelom općeobrazovnih i strukovno-teorijskih znanja iz određenog područja, ali s naglaskom na stjecanje bitnih praktičnih vještina za obavljanje manje zahtjevnijih poslova i radnih zadataka kako bi učenika pripremili za rad u određenom zanimanju. Obrazovanje u ovim programima završava izradom i obranom završnog rada. Jednogodišnji i dvogodišnji sred-

njoškolski strukovni programi nalaze se na trećoj razini nacionalnog kvalifikacijskog okvira (*Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru*, NN 22/13, 41/16, 64/18).

Vrste programa:

- Programi kojima se stječe niži obrazovni stupanj na razini strukovnog obrazovanja i zanimanje (oznaka D)
- Posebni prilagođeni programi obrazovanja za stjecanje srednjeg ili nižeg stupnja na razini strukovnog obrazovanja, a odnose se na učenike s teškoćama (oznaka E), odnosno (TES)
- Programi za obrazovanje odraslih

2. TROGODIŠNJI PROGRAMI

Škole koje provode trogodišnje programe pripremaju učenike za rad u određenom zanimanju, u industriji, gospodarstvu i obrtništvu, uz naglasak na brzo uključivanje na tržište rada. Prednosti ovih programa su relativno visok udio strukovno-teorijskih znanja iz određenog područja, uz stjecanje praktičnih vještina. Trogodišnji srednjoškolski strukovni programi nalaze se na razini 4.1 nacionalnog kvalifikacijskog okvira (*Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru* NN 22/13, 41/16, 64/18).

– **industrijske i ostale škole** provode programe za zanimanja u industriji i srodne programe (oznaka B). U ovim programima prisutan je relativno visok udio strukovno-teorijskih znanja iz određenog područja, uz stjecanje praktičnih vještina. Praksa je zastupljena s oko 40 posto i najčešće se izvodi kombinirano u školi i izvan nje. U ovim je programima dominantna uloga škole.

– **obrtničke škole** su svojim programima pretežito orijentirane na tržište rada. Njihovim završavanjem stječe se srednjoškolska kvalifikacija za

zanimanje, a mogućnosti nastavka obrazovanja su sužene. Moguće su sljedeće opcije: prekvalifikacija, doškolovanje za više stručne profile, napredovanje u zvanje majstora ili upis na više ili visoke stručne škole, ali za ograničen broj zanimanja.

Obrazovanje za potrebe obrtništva u obrtničkim školama po programima (oznaka C i VOB) trajalo je do 2003. godine. Donošenjem **jedinstvenog modela obrazovanja** (oznaka JMO) ukinuo se klasični (C) i dvojni model obrazovanja (VOB).

Program dvojnog sustava razlikovao se od klasičnog programa po većem udjelu praktične nastave, neobaveznosti završavanja općeg obrazovnog dijela, pristupu programiranja sadržaja školovanja (napušten klasični predmetni pristup) i dvije svjedodžbe.

Vrste programa:

- Programi za industriju i gospodarstvo (B)
- Programi jedinstvenog modela obrazovanja (JMO)

JMO je podsustav strukovnog obrazovanja usmjeren na obrazovanje za zanimanja u vezanim obrtima, propisan je *Zakonom o obrtu* (NN 143/13) i u nadležnosti je ministarstva nadležnog za obrt. Do donošenja *Zakona o obrtu* 2013. godine odgovornost za implementaciju, koordinaciju, kontrolu i razvoj jedinstvenog modela obrazovanja imala je u cijelosti Hrvatska obrtnička komora (HOK), kada je dio ingerencije preuzela Agencija za strukovno obrazovanje.

JMO se odnosi na programe obrazovanja za zanimanja **u vezanim obrtima**. Sastoje se od općeobrazovnog dijela i naukovanja, a naukovanje od stručno-teorijskog dijela te praktične nastave i

UČENJE TEMELJENO NA RADU

vježbi. Praktični dio odvija se u licenciranim radionicama. Učenicima koji završavaju trogodišnje strukovne programe, omogućen je nastavak obrazovanja u trajanju od jedne godine za stjecanje više razine kvalifikacije u istom zanimanju ili prekvalifikacijom u drugo. Time je zadovoljen formalni uvjet za pristup državnoj maturi.

3. ČETVEROGODIŠNJI I PETOGODIŠNJI PROGRAMI

Škole koje provode četverogodišnje i petogodišnje programe:

- **tehničke škole** u različitim područjima (strojarstvo, brodogradnja, metalurgija, elektrotehnika, geologija, rudarstvo i nafta, šumarstvo, obrada drva, graditeljstvo, geodezija, promet i unutarnji transport, kemijska tehnologija, grafika, tekstil, obrada kože, optika, obrada stakla itd.)
- **ostale strukovne škole** u različitim područjima (ekonomija i trgovina, ugostiteljstvo i turizam, unutarnji poslovi i zaštita, osobne i ostale usluge, zdravstvo, poljoprivreda, prehrana i veterina itd.)

Četverogodišnje i petogodišnje strukovne škole su pretežito orijentirane na stručno-teorijske sadržaje, a manjim dijelom na radioničke vježbe u školi. Četverogodišnje strukovno obrazovanje završava izradom i obranom završnog rada, a učenik time stječe srednjoškolsku kvalifikaciju na 4.2 razini hrvatskog kvalifikacijskog okvira. Ako učenici žele nastaviti svoje obrazovanje u sustavu visokog obrazovanja, mogu pristupiti ispitima državne mature koja je uvjet za pristup visokom obrazovanju.

Strukovno obrazovanje u Republici Hrvatskoj provodi se u ustanovama za strukovno obrazovanje i dijelom kod poslodavaca. Učenje utemeljeno na radu (**UTR**) je stjecanje znanja i vještina koje se stječu tijekom rada na radnom mjestu ili u ustanovi za strukovno

obrazovanje. U strukovnim kurikulumima prisutna su tri modela:

- kombinirani programi ili naukovanje
- u školi s razdobljima osposobljavanja kod poslodavca
- integrirano u programu strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

VRSTE STRUKOVNOG OBRAZOVANJA U HRVATSKOJ

MODELI UČENJA TEMELJENOG NA RADU

	Kombinirani programi ili naukovanje	Razdoblja osposobljavanja kod poslodavca	Provodi se u školi
Trogodišnji programi obrazovanja za vezane obrte (UTR se provodi praktičnom nastavom i vježbama kod licenciranog obrtnika i/ili pravne osobe i u školskim radionicama)	●		●
Trogodišnji industrijski i srodni programi obrazovanja (UTR se provodi praktičnom nastavom i vježbama u školskim radionicama, kod poslodavaca i u školskim laboratorijima te stručnom praksom koja se obavlja kod poslodavca (uključena u većinu programa)		●	●
Četverogodišnji strukovni programi obrazovanja (UTR se provodi praktičnom nastavom i vježbama u školskim radionicama i laboratorijima te stručnom praksom koja se obavlja kod poslodavca (uključena u većinu programa)		●	●
Petogodišnji strukovni program obrazovanja – medicinska sestra opće njege / medicinski tehničar opće njege (UTR se provodi vježbama u školskim praktikumima, laboratorijima i vježbama u klinikama).		●	●

Izvor: Program razvoja sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, 2016.

Osnovna je razlikovna karakteristika JMO-a i „školskog“ modela znatno **veći fond sati teorijske nastave u „školskom“ modelu strukovnog obrazovanja te u pristupu i provedbi prakse kod poslodavca**. Naime, u skladu sa *Zakonom o strukovnom obrazovanju* (NN 30/09, 24/10, 22/13, 25/18) **održavanje praktične nastave i vježbi kod poslodavca je opcionalno** (članak 24. stavak 2.: „Praktična nastava i vježbe izvode se u ustanovi za strukovno obrazovanje **i/ili** kod poslodavca“). Praksa je regulirana *Zakonom o strukovnom obrazovanju* (NN 30/09, 24/10, 22/13, 25/18) i *Pravilnikom o načinu organiziranja i izvodenju nastave u strukovnim školama* (NN 140/09).

Zakon o obrtu (NN 143/13) regulira obrazovanje i osposobljavanje za obavljanje vezanih obrta – naukovanja. Praktična nastava kod poslodavca u JMO programima je **obavezna**. U JMO programima praksa se održava u licenciranim obrtničkim radionicama ili radionicama trgovačkih društava, i to u većem omjeru nego u „školskom“ modelu.

Za zanimanja s liste vezanih obrta (tzv. obrtnička zanimanja) učenici se školuju po trogodišnjim JMO programima i klasičnim školskim programima obrazovanja. Od 2004. godine za sva zanimanja s liste vezanih obrta izrađeni su novi nastavni planovi i programi po jedinstvenom modelu obrazovanja. Međutim, dio škola za obrtnička zanimanja i dalje provodi obrazovanje po starim, klasičnim programima obrazovanja, a prisutan je i trend prelaska

sve većeg broja škola na klasičan model obrazovanja, što svakako nepovoljno utječe na kvalitetu obrazovanja za obrtnička zanimanja.

U skladu s europskim smjernicama koje ističu važnost uključivanja obrazovanja na radnom mjestu u redovni sustav strukovnog obrazovanja, **u hrvatskom obrazovnom sustavu jedino JMO ili obrazovanje za zanimanja u vezanim obrtima** ima to obilježje. Ostale vrste strukovnog obrazovanja odlikuje školski model (uključuje razdoblja osposobljavanja kod poslodavca) iako postoji prostor za unapređenje učenja temeljenog na radu kod poslodavca. Tome u prilog ide i činjenica da se **sadržaji strukovnih programa za zanimanja u vezanim obrtima i industrijskim zanimanjima preklapaju, ali školovanje u industrijskom modelu preferira učenje temeljeno na radu prema tradicionalno školskom modelu**. Naukovanje u smislu *Zakona o obrtu* (NN 143/13), prepoznato je i primjenjuje se isključivo u programima za zanimanja iz vezanog obrta. U nekoliko posljednjih godina škole sve više napuštaju JMO i prelaze na klasičan model obrazovanja za obrtnička zanimanja, iako je to u suprotnosti s preporukama Europske unije, ali i potreba gospodarstva za kvalificiranim radnicima. Kao glavni razlog odustajanja od JMO-a škole navode **nedostatak mjesta za naukovanje kod poslodavaca i njihovu podkapacitiranost za obrazovanje naučnika te neučinkovitu provedbu nadzora te nastave**, ali jedan je od razloga i zadržavanje nastavnika strukovnih predmeta u statusu zaposlenosti.

ULOGA KOMORA

Hrvatska gospodarska komora, kao potporna organizacija koja zastupa interese svojih članica u RH, treba u okviru svog područja djelovanja poticati kvalificirano osposobljavanje u poduzećima, motivirati poduzeća na osposobljavanje naučnika i pružati savjetodavne usluge za svoje članice koje:

- **žele primiti učenike na praktičnu nastavu ili vježbe naukovanja**
- **trebaju podršku pri planiranju i tijekom provedbe osposobljavanja učenika na praktičnoj nastavi ili naukovanja.**

Mreža županijskih komora HGK može igrati važnu ulogu u proširenju sustava SOO-a u Hrvatskoj i ključne su za uključnost MSP-ova u SOO.

Novi proces u HGK u okviru sustava inicijalnog strukovnog obrazovanja obuhvaćao bi:

- **savjetovanje**
- **osposobljavanje mentora za poučavanje učenika**
- **pružanje podrške poduzećima i mentorima u sve tri faze:**

INFORMIRANJE O
NAUKOVANJU I UVJETIMA
ZA NAUKOVANJE

PRIJAVA - LICENCIRANJE,
OSPOSoblJAVANJE
MENTORA

POČETAK
PROGRAMA
NAUKOVANJA

ODGOVORNOSTI SAVJETNIKA:

- 1. Administrativna pomoć i savjetodavne usluge poslodavcima koji žele primiti ili primaju učenike na praktičnu nastavu i vježbe naukovanja.**
 - informiranje o pravnim i ostalim uvjetima za učenje temeljeno na radu za određena zanimanja
 - informiranje o procedurama i uvjetima licenciranja gospodarskih subjekata i certificiranja mentora
 - pružanje materijala i relevantnih dokumenata poduzećima i mentorima
 - informiranje o mogućnostima financijskih i drugih potpora
 - savjetovanje pri planiranju i provedbi učenja temeljenog na radu
 - podupiranje poduzeća u pronalaženju učenika
 - posredovanje u odnosima s ustanovom za strukovno obrazovanje.
- 2. Provjera kriterija za mentore, provedba programa za mentore i dodjela certifikata te savjetovanje mentora.**
 - provjerava zadovoljava li poduzeće i mentori uvjete za provedbu učenja temeljenog na radu i po potrebi savjetuju poslodavce i mentore
 - organiziranje provedbe programa za mentore i ispita, koordiniraju izdavanje certifikata mentorima koji uspješno završe program edukacije.
- 3. Vođenje baze mentora u poduzećima i baze poduzeća licenciranih za naukovanje u županijskim komorama HGK.**
- 4. Sudjelovanje u sustavu strukovnog obrazovanja na lokalnoj razini – u promociji naukovanja, privlačenju potencijalnih poduzeća za uključivanje u sustav strukovnog obrazovanja, koordiniranje informacija i preporuka.**
 - poticanje uključivanja odgovarajućih poduzeća
 - organiziranje tečajeva i infodana za informiranje poduzeća i mentora
 - suradnja s obrazovnim ustanovama i ostalim sudionicima
 - pomoć učenicima u odabiru odgovarajućeg naučnog mjesta.

Članak 26. Zakona o strukovnom obrazovanju (NN 30/09, 24/10, 22/13, 25/18)

(1) Poslodavac može sklopiti ugovor o provedbi praktične nastave:

- ako ima propisane radne prostore i opremu
- ako polazniku odredi mentora koji ima odgovarajuću kvalifikaciju i pedagoške kompetencije, a u radnom je odnosu kod poslodavca.

(2) Ostali uvjeti koje moraju ispunjavati poslodavci za izvođenje praktične nastave utvrđuju se pedagoškim standardom i kurikulumom, a postupak utvrđivanja uvjeta te obrasce ugovora o provedbi praktične nastave propisuje ministar.

Dužnosti poslodavca koji sklapa ugovor su

(članak 7. Ugovora o provedbi praktične nastave):

- osigurati polazniku potrebne uvjete za stjecanje propisanih kompetencija
- osigurati i provoditi propisane mjere zaštite na radu za vrijeme izvođenja praktične nastave
- polazniku redovito isplaćivati ugovorenu nagradu (mjesečnu nagradu, i to: u prvoj godini 10%, u drugoj 20%, u ostalim godinama 25% prosječne neto plaće ostvarene u prethodnoj godini u gospodarstvu Republike Hrvatske)
- voditi dokumentaciju pohađanja praktične nastave ili vježbi
- omogućiti zaduženom nastavniku ustanove za strukovno obrazovanje da neposrednim uvidom i uvidom u propisanu dokumentaciju prati izvršenje i kvalitetu izvršenja praktične nastave i/ili vježbi
- ispunjavati druge ugovorom o provedbi praktične nastave dogovorene obveze.

Za primanje učenika na praksu poslodavac ne mora biti licenciran.

PRAKTIČNA NASTAVA KOD POSLODAVCA

Postupak organiziranja praktične nastave i vježbi kod poslodavca u razdobljima povremenog osposobljavanja kod poslodavca (praksa kod poslodavca)

Obavljanje praktične nastave i vježbi kod poslodavca regulira *Zakon o strukovnom obrazovanju (NN 30/09, 24/10, 22/13, 25/18)*, a način provedbe definiran je *Pravilnikom o načinu organiziranja i izvođenju nastave u strukovnim školama (NN 140/09)*. Pravilnik propisuje načine organiziranja učenja i praktične nastave i vježbi u strukovnim školama, organizaciju podučavanja, sadržaj ugovora o praktičnom dijelu nastave koji se provodi u poduzećima te ispitne procedure. Pravilnik se ne odnosi na naukovanje.

Prema tom Pravilniku, polaznik praktičnog dijela kurikuluma može raditi samo uz **stručno vodstvo** nastavnika u ustanovi, odnosno **mentora kod poslodavca**.

Učenici koji se obrazuju za strukovnu kvalifikaciju i obavljaju praktičnu nastavu i vježbe kod poslodavca s ustanovom za strukovno obrazovanje i poslodavcem potpisuju **Ugovor o provedbi praktične nastave**. Ako učenik nije navršio 18 godina, ugovor potpisuje roditelj/staratelj maloljetnog polaznika. Ugovor mogu potpisati i samo ustanova za strukovno obrazovanje i poslodavac ili ustanove za strukovno obrazovanje međusobno. Evidenciju ugovora vodi ustanova za strukovno obrazovanje.

Ostvarivanje praktičnog dijela kurikuluma kod poslodavca organizira se na način i pod uvjetima utvrđenim izvedbenim nastavnim planom i programom praktičnog dijela kurikuluma, planom realizacije i ugovorom o provedbi praktične nastave.

Poslodavac se obvezuje da će za ugovoreni dio praktične nastave i vježbi, ispit provjere znanja i vještina i druge ispite, ako se održavaju u njegovim prostorima ili na radišću, **osigurati za to potrebne materijale, strojeve, uređaje i alate te odgovarajuće mjere higijensko-tehničke zaštite** (Članak 8. navedenog Pravilnika).

Izrađeni predmeti ili vrijednosti pruženih usluga pripadaju poslodavcu kod kojih se izvodi praktična nastava i vježbe ili kod kojih se polažu ispiti.

- Obrazac ugovora nalazi se u prilogu Vodiča

NAUKOVANJE

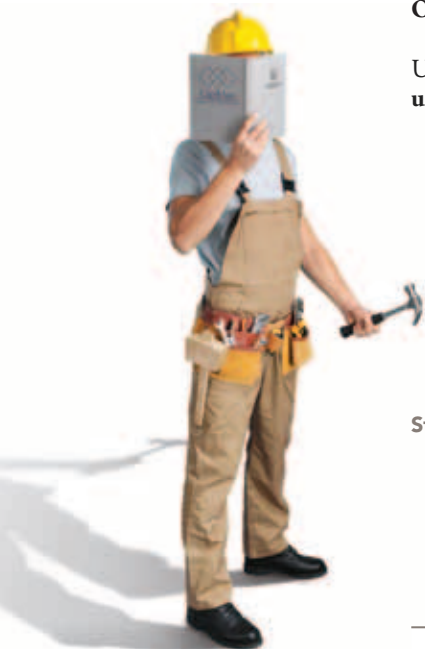
Naukovanje je obrazovanje i osposobljavanje za vezane obrte. Odvija se prema JMO programima koji se provode u obrazovnim ustanovama ili kod poslodavca, u skladu sa *Zakonom o obrtu (NN 143/13)*, a predstavlja kombinaciju rada, učenja i razvoja vještina. JMO programi sastoje se od općeobrazovnog dijela i naukovanja. Naukovanje se sastoji od stručno-teorijskog dijela s izborom nastavom te praktične nastave i vježbi.

Osiguravanje uvjeta za naukovanje:

Učenici koji se žele obrazovati za zanimanja u vezanim obrtima **pronalaze radno mjesto za naukovanje** te potpisuju **Ugovor o naukovanju** s licenciranim obrtom ili poduzećem.

Struktura JMO programa:

	Broj sati godišnje			Ukupni broj sati
	1. razred	2. razred	3. razred	
A) Općeobrazovni dio	315	315	224	854
B) Stručno-teorijski dio s izbornom nastavom	281	280	288	849
C) Praktični dio s tehnološkim vježbama	900 Barem 560 sati kod poslodavca	900 Barem 630 sati kod poslodavca	800 Barem 640 sati kod poslodavca	2600
Ukupno A)+B)+C)	1.496	1.495	1.312	4.303

1. **Alatničar** (NN 136/03, 167/04)
2. **Autoelektričar** (NN 112/04)
3. **Autolakirer** (NN 136/03)
4. **Autolimar** (NN 112/04)
5. **Automehaničar** (NN 112/04)
6. **Automehatroničar** (NN 96/11)
7. **Bravar** (NN 112/04)
8. **Brodski mehaničar** (NN 112/04)
9. **Dimnjačar** (NN 112/04)
10. **Elektroinstalater** (NN 136/03)
11. **Elektromehaničar** (NN 136/03)
12. **Elektroničar-mehaničar** (NN 136/03)
13. **Fasader** (NN 86/07)
14. **Fotograf** (NN 136/03)
15. **Frizer** (NN 136/03)
16. **Galanterist** (NN 112/04)
17. **Glazbalar za trzalačka glazbala** (NN 112/04)
18. **Glazbalar za gudačka glazbala** (NN 112/04)
19. **Graditelj drvenih brodova** (NN 112/04)
20. **Graditelj metalnih brodova** (NN 112/04)
21. **Graditelj orgulja** (NN 112/04)
22. **Graditelj plastičnih plovila** (NN 112/04)
23. **Instalater grijanja i klimatizacije** (NN 136/03, 167/04)
24. **Instalater kućnih instalacija** (NN 96/11)
25. **Kemijski čistač** (NN 112/04)
26. **Klesar** (NN 112/04)
27. **Klobučar** (NN 112/04)
28. **Konobar** (NN 112/04, 178/04)
29. **Kotlar** (NN 112/04)
30. **Kovač** (NN 112/04)

POPIS OBRTNIČKIH ZANIMANJA

Program i trajanje praktične nastave i vježbi naukovanja obrazovnog programa za strukovnu kvalifikaciju definiran je nastavnim planom i programom. Obrazovanje za zanimanja u vezanim obrtima provodi se za sljedeće kvalifikacije (u skladu s *Pravilnikom o vezanim i povlaštenim obrtima i načinu izdavanja povlastica*).

(Popis preuzet sa stranice www.hok.hr).

31. Kozmetičar (NN 112/04)

32. Krojač (NN 112/04)

33. Krovopokrivač (NN 68/05)

34. Krznar (NN 112/04)

35. Kuhar (NN 112/04, 178/04)

36. Limar (NN 112/04)

37. Ljevač (NN 112/04)

38. Mehaničar poljoprivredne mehanizacije (NN 112/04)

39. Mesar (NN 112/04)

40. Mljekar (NN 112/04)

41. Obućar (NN 112/04)

42. Pečar (NN 112/04)

43. Pediker (NN 136/03)

44. Pekar (NN 112/04)

45. Pismoslikar (NN 136/03)

46. Plinoinstalater (NN 136/03, 167/04)

47. Precizni mehaničar (NN 112/04)

48. Prodavač (NN 80/07)

49. Puškar (NN 112/04)

50. Slastičar (NN 112/04, 178/04)

51. Soboslikar-ličilac (NN 136/03)

52. Staklar (NN 68/05)

53. Stolar (NN 136/03)

54. Strojbravar (NN 136/03, 167/04)

55. Tapetar (NN 112/04)

56. Tesar (NN 68/05)

57. Tokar (NN 136/03, 167/04)

58. Urar (NN 112/04)

59. Vodoinstalater (NN 136/03, 167/04)

60. Zidar (NN 68/05)

61. Zlatar (NN 112/04)

NAUČNIČKI ODNOS I UGOVOR O NAUKOVANJU

Radi izvođenja učenja temeljenog na radu, ovlaštene fizičke ili pravne osobe s učenicima odnosno roditeljima ili skrbnicima maloljetnih učenika sklapaju **Ugovor o naukovanju**. Naučnik je osoba evidentirana na temelju Ugovora o naukovanju, koja se kod pravnih i fizičkih osoba licenciranih za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja obrazuje za strukovnu kvalifikaciju prema JMO programu. Naučnik je istodobno učenik srednje strukovne škole i naučnik u gospodarskom subjektu. Ugovore izdaje HOK.

Naučnik ima ista prava kao i bilo koji zaposlenik u poduzeću i na njega se odnose isti pravilnici. Primarna je razlika u tome što ugovor koji sklapaju naučnik i poslodavac sadrži niz obveza za obje stranke u skladu sa zakonima i podzakonskim aktima koje moraju udovoljiti obje stranke tijekom trajanja ugovora.

Pravilnik o minimalnim uvjetima za ugovore o naukovanju (NN 63/14) propisuje minimalne uvjete za Ugovore o naukovanju, sadržaj i izgled Obrasca Ugovora o naukovanju i Obrasca raskida Ugovora o naukovanju, praćenje i vrednovanje praktične nastave i vježbi naukovanja te sadržaj i izgled obrasca Zapisnika o provedenom kontrolnom ispitu.

Ugovor između učenika/roditelja, poslodavca i škole propisuje prava, obaveze i odgovornosti tijekom naukovanja, radno vrijeme, trajanje i raspored dnevnog i tjednog odmora, materijalnu naknadu za učenika, obaveze poslodavca u realiziranju kurikuluma, uvođenje u posao, zaštitu na radu i provedbu ispita. Obavezni dokument koji vode nastavnik praktične nastave, učenik i majstor – stručni učitelj do kraja naukovanja zove se **radna mapa**. Radna mapa je preduvjet za polaganje pomoćničkog ispita na kraju školovanja. Nakon uspješnog završetka strukovnog obrazovanja i programa obuke za zanimanje u vezanom obrtu, učenik polaže pomoćnički ispit (trenutno se provodi u organizaciji Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih i Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja).

Ugovor se sklapa u četiri istovjetna primjerka, od kojih po jedan pripada svakoj ugovornoj strani, zatim školi u koju je učenik upisan te ministarstvu nadležnom za obrt.

Škola dostavlja na evidenciju ministarstvu nadležnom za obrt jedan primjerak Ugovora o naukovanju koji su potpisale ugovorne strane te sadrži broj Ugovora koji je dodijelilo ministarstvo nadležno za obrt putem interaktivne web-aplikacije e-Naukovanje, koja je dostupna na službenim mrežnim stranicama ministarstva (<https://enaukovanje.porbor.hr/login.htm>).

Ugovor o naukovanju sadrži sljedeće podatke:

- Naziv poduzeća obrta / pravne osobe
- Matični broj subjekta (MBS)
- OIB vlasnika obrta / pravne osobe
- Broj licencije za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja
- Ime učenika/učenice
- OIB učenika/učenice
- Datum, mjesto rođenja i državljanstvo učenika/učenice
- Ime, prezime i adresa roditelja/skrbnika
- Naziv strukovne kvalifikacije

Ugovorom se reguliraju međusobna prava, obveze i odgovornosti između obrtnika i učenika tijekom trajanja programa naukovanja za određeno zanimanje, a osobito:

- Početak i trajanje naukovanja
- Učeničko radno vrijeme u radionici ili na radilištu
- Trajanje i raspored učenikova odmora
- Materijalna naknada za vrijeme trajanja naukovanja i
- Obveze obrtnika glede ostvarivanje nastavnog plana i programa.

Evidenciju Ugovora o naukovanju do 2014. godine vodile su područne obrtničke komore koje su bile nadležne za registraciju novih ugovora i raskidanje starih ugovora. Učenici su Ugovor o naukovanju registrirani u licenciranom poduzeću i ovjeren od škole dostavljali na registraciju u područnu obrtničku komoru koja je registrirala nove ugovore i raskidala stare ugovore s licenciranim poduzećima u kojima su naučnici prestali pohađati naukovanje. Na taj način smo imali točan uvid u broj naučnika u licenciranim poduzećima.

Od 2014. godine učenici evidentiraju Ugovore o naukovanju sklopljene s licenciranim poduzećima putem web-aplikacije e-Naukovanje. Broj učenika u aplikaciji e-Naukovanje koji imaju evidentiran aktivan ugovor nije realan i premašuje broj upisanih učenika u JMO programe jer učenici često evidentiraju novi Ugovor o naukovanju, a da nisu raskinuli prethodni Ugovor. Zbog toga nemamo uvid u stvaran broj učenika na naukovanju u licenciranim poduzećima.

– **Obrazac Ugovora o naukovanju nalazi se u prilogu Vodiča**

FIZIČKE I PRAVNE OSOBE OVLAŠTENE ZA NAUKOVANJE

Poslodavci u sustavu SOO su fizičke i pravne osobe ovlaštene za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja, kod kojih se na temelju Ugovora o naukovanju učenici obrazuju za strukovnu kvalifikaciju i čija djelatnost omogućuje ostvarivanje sadržaja propisanih odgovarajućim nastavnim planom i programom.

Postupak licenciranja poslodavaca za naukovanje

Naukovanje se može provoditi u obrtima, poduzećima ili drugim pravnim osobama, pod uvjetom da imaju dozvolu (licenciju) za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja.

Uvjete i postupak licenciranja poslodavaca – obrta, poduzeća i ostalih pravnih osoba regulira *Pravilnik o postupku i načinu izdavanja dozvola (licencija) za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja (NN 37/15)* i *Zakon o obrtu (NN 143/13)*. Obrt/poduzeće treba zadovoljiti **kadrovske i materijalne uvjete za provedbu naukovanja**.

Materijalno-kadrovski uvjeti podrazumijevaju odgovarajući **prostor** za obavljanje djelatnosti prema odredbi članka 11. *Zakona o obrtu (NN 143/13)*, odnosno odgovarajuće radno mjesto za učenika, odgovarajuću **opremu** (strojevi, uređaji, alati i slično) koja omogućuje provedbu programa praktične nastave i vježbi naukovanja za pojedino zanimanje i **primjenu mjera zaštite na radu** i zaštite okoliša te propisanih **sanitarnih standarda** (članak 3., stavak 2. *Pravilnika*). Kadrovski uvjet odnosi se na **osiguravanje mentora** koji posjeduje **pedagoške kompetencije**.

Radionica mora biti opremljena za praksu u skladu s nastavnim planom i programom određenog zanimanja. Prostor, oprema i sredstva potrebna za obavljanje obrta moraju udovoljavati minimalnim tehničkim i ostalim uvjetima određenim posebnim propisima koji se odnose na obavljanje određene gospodarske djelatnosti.

Zahtjev za licenciranje

Licenciranje provodi Hrvatska obrtnička komora. Zahtjev za licenciranje predaje se u područnoj obrtničkoj komori. Cijena dozvole (licencije) je 600,00 kuna.

Potrebna dokumentacija:

1. Zahtjev za izdavanje licencije – podiže se u obrtničkoj komori
2. Suglasnost za traženje podataka – suglasnost da HOK može tražiti potvrdu o podacima iz kaznene evidencije za fizičku osobu od Ministarstva pravosuđa – Uprave za kazneno pravo i probaciju, Odjela za kaznene evidencije
3. Obrazac za Sud časti – potvrda da nije oduzeto pravo na primanje učenika na praktičnu nastavu i vježbe naukovanja

– **Obrazac zahtjeva za licenciranje nalazi se u prilogu Vodiča**

Uz zahtjev je potrebno priložiti:

1. obrtnicu ili rješenje trgovačkog suda
2. dokaze o stečenoj vrsti i razini obrazovanja, priznatom statusu, odnosno stečenom radnom iskustvu, osoba koje izvode praktičnu nastavu i vježbe naukovanja:
 - a) majstorska diploma ili potvrda o položenom majstorskom ispitu ili
 - b) dokaz o priznavanju prava prema odredbi članka 66. Zakona o obrtu te dokaz o položenom ispitu kojim se dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika ili
 - c) diploma/svjedodžba o završenom visokoškolskom obrazovanju (preslika) i dokaz o položenom ispitu kojim se dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika ili
 - d) dokaz o statusu izumitelja na temelju ostvarenoga patentnog prava za patentirani proizvod ili uslugu i zaštićenog industrijskog dizajna, preslika radne knjižice za razdoblja upisa do 30. 6. 2013. godine (preslika svih stranica radne knjižice na kojima postoje upisani podaci i sve stranice na kojima se nalaze podaci o zaposlenju i stažu), i/ili elektronički zapis

odnosno potvrdu o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje te dokaz o položenom ispitu kojim se dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika (preslika) ili

- e) svjedodžba o završenom odgovarajućem srednjem strukovnom obrazovanju (preslika), presliku radne knjižice za razdoblja upisa do 30. 6. 2013. godine (preslika svih stranica radne knjižice na kojima postoje upisani podaci i sve stranice na kojima se nalaze podaci o zaposlenju i stažu) i/ili elektronički zapis, odnosno potvrdu o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje te dokaz o položenom ispitu kojim se dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika (preslika)
3. zapisnik o ocjeni osposobljenosti radnika za rad na siguran način za osobe koje izvode praktičnu nastavu i vježbe naukovanja ili dokaz o oslobođenju od obveze osposobljavanja za rad na siguran način na temelju posebnog propisa (preslika)
4. uvjerenje o nekažnjavanju (ne starije od 6 mjeseci)
5. preslika osobne iskaznice

FIZIČKE I PRAVNE OSOBE OVLAŠTENE ZA NAUKOVANJE

Licenciranje obrta provodi **Komisija za izdavanje dozvola odnosno licencija**. Komisija za licenciranje osniva se za svaku vrstu programa posebno.

Komisija ima tri člana:

1. obrtnika majstora odgovarajućeg zvanja
2. nastavnika odgovarajuće struke obrtničke ili druge srednje strukovne škole, u kojoj se ostvaruju programi za obrtnička zanimanja
3. predstavnika stručne službe područne obrtničke komore ili udruženja obrtnika.

Predsjednik komisije je obrtnik majstor.

Ako poslodavac zadovoljava sve uvjete, može s učenicom, tj. roditeljem sklopiti **Ugovor o naukovanju**. Evidenciju ugovora vodi ministarstvo nadležno za obrt. Broj naučnika koji obrtnik može primiti u svom obrtu ovisi o broju majstora i broju naučničkih mjesta. Jedan majstor može primiti najviše tri učenika na naukovanje, odnosno najviše šest učenika, pod uvjetom da najviše troje učenika pohađa praktičnu nastavu i vježbe naukovanja istovremeno (članak 3., stavak 3. *Pravilnika o postupku izdavanja dozvola (licencija) za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja* (NN 37/15)).

Obrtnička komora osigurava popise obrta i poduzeća koja imaju licenciju za prijem učenika na praktičnu nastavu – naukovanje.

Više o procesu licenciranja možete saznati na web stranicama HOK-a: www.hok.hr/obrazovanje/

PRIMANJE UČENIKA NA NAUKOVANJE PRVI PUT – SAVJETI

Savjetnik za naukovanje pri HGK savjetuje zainteresirana poduzeća i provjerava ispunjava li poslodavac preduvjete za provedbu strukovnog obrazovanja i osposobljavanja definirane Zakonom.

Prije primanja učenika na praktičnu nastavu i vježbe naukovanja savjetnik treba provjeriti je li poslodavac:

- upoznat s uvjetima primanja naučnika, zakonskim okvirom i poticajima
- razmotrio financijske troškove naukovanja
- osigurao kvalificiranog mentora
- licenciran za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja ili upoznat s procedurom licenciranja

Važno je biti pripremljen za dolazak učenika. Mlada osoba nema iskustvo u profesionalnom okruženju, stoga je važno osmisliti upoznavanje učenika s radnom okolinom prije početka radnih aktivnosti. Također je važno pripremiti ostale zaposlenike obrta/poduzeća koji nisu izravno uključeni na dolazak učenika.

SAVJETI ZA PODUZEĆA:

1. Odlučite što trebate: koje su potrebe poduzeća i zašto tražite naučnika. Zatim razradite:

- koja znanja i kompetencije trebate
- koje resurse imate na raspolaganju – kadrovski, materijalni, financijski
- koje će aktivnosti uključivati rad naučnika – odabir relevantnih sadržaja
- strukturirani plan aktivnosti, radno vrijeme i radni prostor učenika
- kako osigurati usklađenost s propisima o zdravlju i sigurnosti na radu
- uvođenje učenika u radni proces.

2. Kako pronaći naučnika. Opcije:

- kontaktirati sa školom
- oglasiti mjesto za naukovanje
- na osnovi preporuke/poznanstva.

OBVEZE FIZIČKE ILI PRAVNE OSOBE OVLAŠTENE ZA NAUKOVANJE

Poslodavac mora voditi brigu o osposobljavanju naučnika, odgovoran je za organizaciju, sadržaj i kvalitetu praktičnog obrazovanja u čiju svrhu pokriva sve financijske troškove.

Obaveze poslodavca definirane su Ugovorom o naukovanju (članak 7.):

Dužnosti poslodavca koji sklapa ugovor su:

1. *osigurati učeniku potrebne uvjete za stjecanje propisanih kompetencija*
2. *osigurati i provoditi propisane mjere zaštite na radu i mjere sigurnosti za vrijeme izvođenja praktične nastave i vježbi naukovanja*
3. *učeniku redovito isplaćivati ugovorenu nagradu*
4. *kontinuirano pratiti, vrednovati i ocjenjivati postignute rezultate učenika za ugovoreni dio programa*
5. *omogućiti zaduženom nastavniku škole da neposrednim uvidom i uvidom u propisanu dokumentaciju prati izvršenje i kvalitetu izvršenja praktične nastave i vježbi naukovanja*
6. *voditi dokumentaciju učenika o pohađanju praktične nastave i vježbi naukovanja*
7. *ispunjavati druge obveze koje proizlaze iz Ugovora o naukovanju.*

Članak 8. Ugovora o naukovanju:

Obrtnik ili pravna osoba obvezuje se da će za ugovoreni dio praktične nastave i vježbi naukovanja, odnosno provedbe kontrolnog ispita, izrade i obrane završnog rada te polaganja pomoćničkog ispita, ako se održavaju u njihovim poslovnim prostorima ili na radilištu, osigurati za to potrebne materijale, strojeve, uređaje i alate te odgovarajuće mjere higijensko-tehničke zaštite. Izrađeni predmeti ili vrijednosti pruženih usluga pripadaju obrtniku ili pravnoj osobi kod kojih se izvodi praktična nastava i vježbe naukovanja ili kod kojih se polaže ispit iz stavka 1. ovoga članka.

PRAVA UČENIKA TIJEKOM NAUKOVANJA

Prema odredbama Ugovora o naukovanju učenik ima pravo na:

- poduku za samostalno obavljanje poslova u zanimanju koju mu pruža majstor – stručni učitelj, a u skladu s propisanim nastavnim planom i programom
- redovito pohađanje školske nastave
- četrdeset i pet radnih dana odmora tijekom svake školske godine, s time da blagdani i neradni dani nisu uključeni u godišnji odmor
- dnevni i tjedni odmor
- novčanu nagradu za rad u radionici koja se isplaćuje svaki mjesec u skladu s odredbama Ugovora o naukovanju koji je sastavni dio *Pravilnika o minimalnim uvjetima za Ugovor o naukovanju (NN 63/14)*
- naukovanje samo u dnevnoj smjeni (od 8 do 20 sati), ne duže od osam radnih sati
- iznimno, redovitim učenicima prvog razreda naukovanje ne može trajati duže od 4 sata dnevno
- poduku i rad na ispravnim sredstvima za rad
- korištenje osobnih zaštitnih sredstava tijekom rada
- zdravstveno osiguranje i osiguranje za slučaj nesreće na praktičnom naukovanju
- polaganje pomoćničkog ispita u zanimanju za koje se školuje.

MENTOR

Prema Zakonu o obrtu (NN 143/13), uvjet za dobivanje licencije je kvalificiran mentor u poduzeća.

Mentori mogu biti:

1. osobe s položenim majstorskim ispitom
2. osobe kojima su priznata prava koja Zakon o obrtu priznaje osobama s položenim majstorskim ispitom **uz položen ispit kojim dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika**
3. osobe s odgovarajućim višim ili visokim obrazovanjem **uz položen ispit kojim dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika**
4. fizičke osobe, izumitelji, osobe sa završenim odgovarajućim srednjim strukovnim obrazovanjem sa sjedištem obrta u područjima od posebne državne skrbi, brdsko-planinskim područjima ili na otocima, koje imaju najmanje tri godine radnog iskustva u zanimanju za koje izvede praktični dio naukovanja i **položen ispit kojim dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika**
5. osobe koje imaju registriran obrt, odgovarajuće srednje strukovno obrazovanje i najmanje deset godina radnog iskustva u zanimanju za koje izvede praktični dio naukovanja **te položen ispit kojim dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika**

Majstorski ispit uvjet je za otvaranje i vođenje obrta u okviru liste vezanih obrta. Radi se o državno priznatom ispitu koji je reguliran Zakonom o obrtu (NN 143/13) i Pravilnikom o postupku i načinu polaganja majstorskog ispita te ispita o stručnoj osposobljenosti (NN 88/02).

Mentor je osoba zaposlena kod poslodavca (ili samostalno obavlja djelatnost), čija je odgovornost da učenici tijekom naukovanja steknu određene kompetencije predviđene standardom kvalifikacije i nastavnim planom i programom. Mentor, u suradnji s učiteljem srednje škole koju učenik pohađa, realizira, rukovodi i nadzire rad kod poslodavca, na način kojim se osigurava sigurnost i zaštita zdravlja učenika.

Mentor je odgovoran prema:

- učenicima (za osiguravanje kvalitetnog obrazovanja i samosvijest)
- poduzeću (za usklađivanje pedagoških i gospodarskih potreba, podupiranje organizacijskih ciljeva i strategija)
- društvu (za razvoj kvalificirane radne snage, učenje odgovornog društvenog ponašanja).

Zahtjevi za mentore:

- stručna osoba koja je kvalificirana u sektoru u kojem učenik radi i ima opće znanje o poslovanju poduzeća
- mora izraditi raspored za praćenje i savjetovanje učenika – definirati različite aktivnosti koje student može izvoditi, koji će postati njegov stvarni plan rada
- mora imati pedagoške vještine
- mora biti upoznat sa zadacima učenika definiranim u kurikulumu – pridržavati se dogovorenog plana rada
- mora biti motiviran za rad s učenicima
- mora poticati timski rad i uključiti u njega učenike u najvećoj mogućoj mjeri.

Vještine za vođenje naučnika – komunikativnost, asertivnost, inicijativnost, dobri prenositelji znanja, dobra komunikacija s klijentima poduzeća i unutar poduzeća, empatija.

Trenutno je u **tradicionalno školskom modelu** radi provedbe praktične nastave poduzeće dužno učeniku osigurati mentora koji mora posjedovati pedagoške kompetencije, iako se praktična nastava provodi bez tog uvjeta. **Za JMO programe**, kvalifikacije za mentore stječu se u okviru majstorskog ispita ili nakon uspješno položenog ispita iz osnovnih pedagoških znanja.

Prema članku 6. Ugovora o naukovanju, poslodavac se obvezuje da će za ostvarivanje praktične nastave i vježbi naukovanja za majstora – stručnog učitelja imenovati zaposlenog radnika.

PROGRAM I ISPIT ZA MENTORE

Osobe koje nemaju položen majstorski ispit kojim se dokazuju osnovna znanja o poučavanju naučnika imaju obvezu polaganja ispita iz radne pedagogije. Program za mentore u poduzećima pruža pedagoško-psihološka znanja, znanja za planiranje i metodiku obrazovanja te pravna znanja koja su potrebna za osposobljavanje naučnika. U okviru programa, mentori stječu znanja iz ovih područja zadataka:

- a) utvrđivanje ciljeva obrazovanja definiranih strukovnom kvalifikacijom
- b) plan učenja temeljenog na radu u poduzeću
- c) priprema, provedba i kontrola naukovanja
- d) načini ponašanja mentora prema naučniku
- e) pravna pitanja.

Svrha ispita je utvrditi imaju li fizičke ili pravne osobe ovlaštene za naukovanje, tj. mentori znanja koja su potrebna za poučavanje naučnika i mogu li ih praktično primjenjivati.

Nakon uspješno položenog ispita nadležna komora izdaje ispitaniku svjedodžbu/potvrdu o ispitu kojim se dokazuju osnovna znanja o poučavanju naučnika.

Trenutno ne postoji program za mentore na snazi, a stjecanje pedagoških kompetencija moguće je jedino u okviru majstorskog ispita.

ZABRANA OSPOSOBLJAVANJA NAUČNIKA

Prije dodjele licencije, Hrvatska obrtnička komora provjerava jesu li osobe upisane u evidenciju Ministarstva pravosuđa, Uprave za kazneno pravo i probaciju, na temelju čl. 13. Zakona o pravnim posljedicama osude, rehabilitaciji i kaznenoj evidenciji (Narodne novine br. 143/12)

Prema Zakonu o obrtu (članak 58.), obrtnik ili pravna osoba ne može primiti učenike na praktičnu nastavu i vježbe naukovanja:

1. *ako je pravomoćno osuđen za kazneno djelo povezano s obavljanjem djelatnosti*
2. *ako je pravomoćno osuđen za neko od kaznenih djela protiv života i tijela, protiv spolne slobode i spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta te protiv braka, obitelji i djece*
3. *ako ne posjeduje odgovarajući prostor i uvjete za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja*
4. *ako mu je oduzeto pravo na primanje učenika na praktičnu nastavu i vježbe naukovanja.*

Sud časti Hrvatske obrtničke komore može izreći mjeru pismene opomene, oduzeti privremeno najdulje do tri godine ili trajno pravo primanja učenika na praktičnu nastavu i vježbe naukovanja:

1. *ako ne ispunjava uvjete za licenciranje*
2. *ako povrijedi ugovorom preuzete obveze prema učeniku*
3. *ako onemogućuje učeniku redovito pohađanje nastave.*

OBVEZE NAUČNIKA

Članak 60. *Zakona o obrtu (NN 143/13)*:

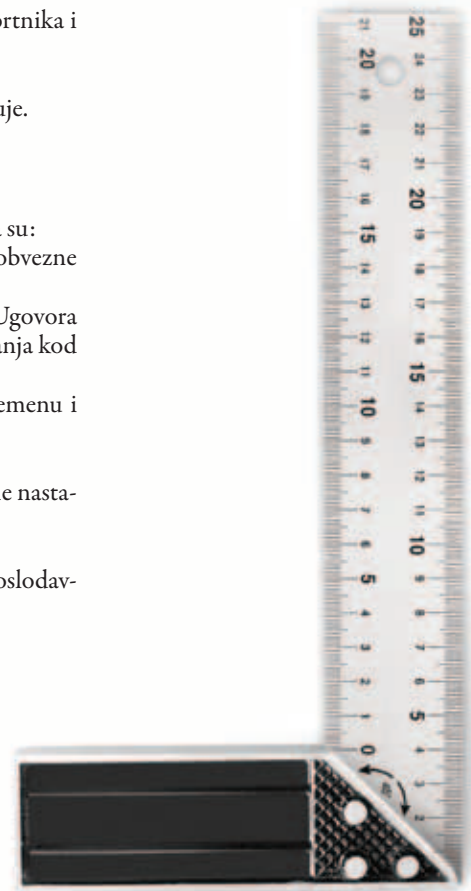
Uvjeti za primanje učenika na praktičnu nastavu i vježbe naukovanja kod obrtnika i pravne osobe:

1. da ima završenu najmanje osnovnu školu
2. da ima posebnu zdravstvenu sposobnost za zanimanje za koje se obrazuje.

Članak 9. Ugovora o naukovanju

Obveze učenika na praktičnoj nastavi i vježbama naukovanja kod poslodavca su:

- redovito pohađati praktičnu nastavu i vježbe naukovanja te druge obvezne obrazovne oblike
- redovito ispunjavati svoje nastavne obveze proizašle iz kurikuluma i Ugovora o naukovanju, a u funkciji provedbe praktične nastave i vježbi naukovanja kod obrtnika ili pravne osobe
- postupati u skladu s uputama obrtnika ili pravne osobe te škole o vremenu i provedbi praktične nastave i vježbi naukovanja
- postupati u skladu s propisima o sigurnosti na radu
- uredno voditi propisanu dokumentaciju za vrijeme pohađanja praktične nastave i vježbi naukovanja
- čuvati imovinu i poslovne tajne obrtnika ili pravne osobe
- u slučaju bolesti ili druge spriječenosti odmah obavijestiti mentora ili poslodavca

KRAJ NAUČNIČKOG ODNOSA – PRAVOVREMENI I PRIJEVREMENI RASKID NAUČNIČKOG ODNOSA

Naučnički odnos završava istekom trajanja razdoblja naukovanja dogovorenog u Ugovoru o naukovanju.

Ugovor o naukovanju može se raskinuti prije isteka dogovorenog trajanja naukovanja (Članak 10. Ugovora o naukovanju):

- sporazumno
- na zahtjev učenika, odnosno roditelja ili skrbnika
- na zahtjev obrtnika ili pravne osobe
- na zahtjev škole
- u slučaju odjave obrta ili prestanka postojanja pravne osobe.

- Obrazac raskida Ugovora o naukovanju priložen je Pravilniku o minimalnim uvjetima za ugovore o naukovanju koji se nalazi u prilogu Vodiča.

Obrtnik ili pravna osoba može raskinuti Ugovor o naukovanju ako:

- učenik ne ispunjava obveze iz Ugovora, propisa škole i internih propisa obrtnika ili pravne osobe
- je on bio zaključen na temelju lažnih isprava
- učenik bez opravdanih razloga učestalo izostaje s praktične nastave i vježbi naukovanja, a u skladu sa statutom škole
- se učeniku promijenilo zdravstveno stanje te prema mišljenju nadležnog liječnika nije u mogućnosti nastaviti svoje obrazovanje u upisanoj strukovnoj kvalifikaciji/ zanimanju
- se učenik ispiše iz škole.

Kada postanu poznati razlozi za raskid, mora se bez odgađanja izreći raskid i dati naučniku ili roditeljima/skrbnicima pisanu *Izjavu o raskidu*.

Ako se Ugovor o naukovanju raskine na zahtjev obrtnika ili pravne osobe, učenik, odnosno roditelj ili skrbnik učenika dužan je pronaći drugog obrtnika ili pravnu osobu, koji posjeduje dozvolu (licenciju) za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja, s kojom će sklopiti novi ugovor, odnosno u suradnji sa školom osigurati ostvarivanje praktične nastave i vježbi naukovanja u radionici škole.

Škola, učenik, odnosno roditelj ili skrbnik mogu raskinuti Ugovor o naukovanju ako:

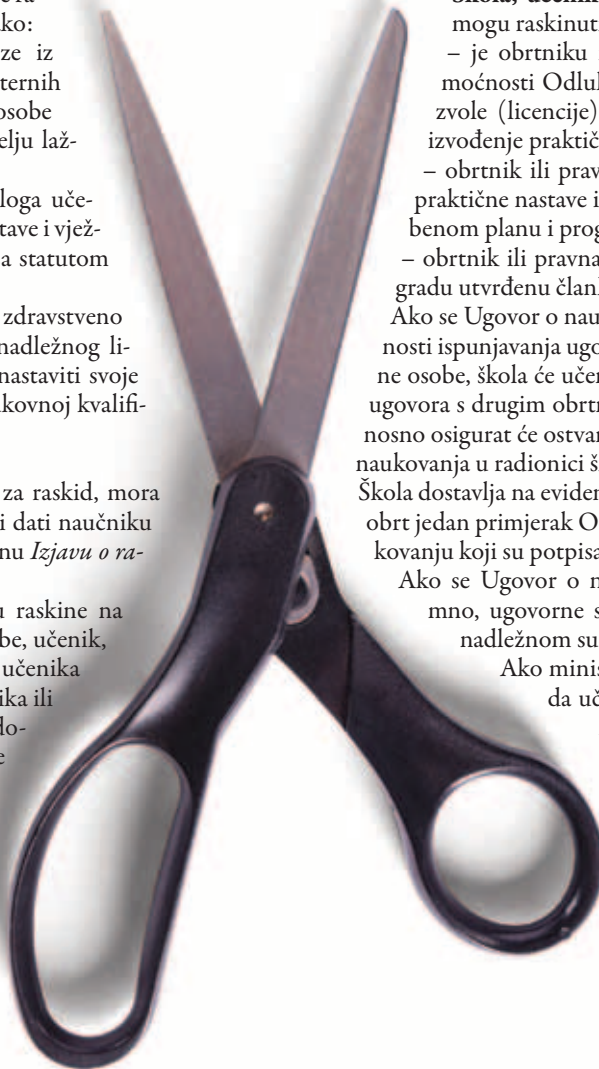
- je obrtniku ili pravnoj osobi nakon pravo-moćnosti Odluke Suda časti o oduzimanju dozvole (licencije) oduzeta dozvola (licencija) za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja
- obrtnik ili pravna osoba ne ostvaruje program praktične nastave i vježbi naukovanja prema izvedbenom planu i programu
- obrtnik ili pravna osoba učeniku ne isplaćuje nagradu utvrđenu člankom 5. Ugovora.

Ako se Ugovor o naukovanju raskine zbog nemogućnosti ispunjavanja ugovornih obveza obrtnika ili pravne osobe, škola će učeniku omogućiti sklapanje novog ugovora s drugim obrtnikom ili pravnom osobom, odnosno osigurati će ostvarivanje praktične nastave i vježbi naukovanja u radionici škole.

Škola dostavlja na evidenciju ministarstvu nadležnom za obrt jedan primjerak Obrasca o raskidu Ugovora o naukovanju koji su potpisale ugovorne strane.

Ako se Ugovor o naukovanju ne raskine sporazumno, ugovorne strane pokreću spor na stvarno nadležnom sudu.

Ako ministarstvo nadležno za obrt utvrdi da učenik praktičnu nastavu i vježbe naukovanja obavlja kod poslodavca koji ne ispunjava dužnosti propisane Ugovorom o naukovanju, uputit će zahtjev Sudu časti Hrvatske obrtničke komore za pokretanje postupka utvrđivanja odgovornosti obrtnika odnosno pravne osobe.

NAKNADA ZA NAUČNIKE

Fizička ili pravna osoba ovlaštena za naukovanje obavezna je učeniku tijekom ostvarivanja praktične nastave i vježbi naukovanja isplaćivati nagradu u iznosu koji je utvrđen Ugovorom o naukovanju.

Članak 5. Ugovora o naukovanju propisuje obvezu isplaćivanja **minimalne** mjesečne nagrade naučniku.

Nagrada se isplaćuje:

- u 1. godini naukovanja **10%**
- u 2. godini **20%**
- u 3. godini **25%** prosječne neto plaće ostvarene u prethodnoj godini u gospodarstvu Republike Hrvatske.

Nagrada se učeniku isplaćuje za ostvareno radno vrijeme, tj. za ostvarene sate praktične nastave i vježbi naukovanja, planirane izvedbenim planom i programom naukovanja za godinu u kojoj se nagrada isplaćuje.

Obrtnik ili pravna osoba mogu dodatno nagraditi učenika nagradom većom od navedene.

Troškovi nagrade računaju se prema uputi za isplatu minimalnih nagrada učenicima ministarstva nadležnog za obrt, koja se objavljuje kao prilog Otvorenom javnom pozivu za projekt Naukovanje za obrtnička zanimanja na mrežnoj stranici ministarstva nadležnog za obrt.

ODREDBE O ZAŠTITI NAUČNIKA

Rad učenika u obrtu/poduzeću u okviru naukovanja i prakse

Fizička ili pravna osoba dužna je osigurati i provoditi propisane mjere zaštite na radu i mjere sigurnosti za vrijeme izvođenja praktične nastave i vježbi naukovanja. Učenik može raditi samo uz stručno vodstvo nastavnika u ustanovi, odnosno mentora kod poslodavca.

Učenici koji se školuju za obrtnička zanimanja moraju u **1. razredu prije početka izvođenja praktičnog dijela kurikulumu kod poslodavca** obaviti najmanje 35 – 70 sati praktične nastave u školi kako bi upoznali sadržaje iz osnova zaštite na radu i **položili ispit** pred osposobljenom osobom iz ustanove. Potvrda o položenoj zaštiti na radu evidentira se u dnevniku rada, tj. radnoj mapi.

Prema Odredbama Ugovora o naukovanju, učenik ima pravo na zdravstveno osiguranje i osiguranje za slučaj nesreće na praktičnom naukovanju.

Prema Ugovoru o provedbi praktične nastave, poslodavac, ustanova i roditelj ili staratelj obavezuju se da će za vrijeme ostvarivanja praktične nastave i vježbi osigurati polaznika u slučaju nezgode, a uvjete i način osiguranja ugovara ustanova.

Na naučnike se moraju primjenjivati odredbe Zakona o zaštiti na radu.

Odredbama *Zakona o strukovnom obrazovanju* (NN 30/09, 24/10, 22/13, 25/18) propisano je da **inspekcijski nadzor** nad provođenjem praktične nastave i vježbi kod poslodavca u dijelu primjene propisa o radu, sigurnosti i zaštite na radu obavljaju tijela određena posebnim propisima. Inspektorat rada ministarstva nadležnog za rad u provedbi odredbe članka 9. *Pravilnika o postupku izdavanja dozvola (licencija) za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja* (NN 37/15) provode inspekcije obrta i trgovačkih društava u području zaštite na radu.

Rad maloljetnika

Za maloljetnike koji obavljaju praksu kod poslodavca **vrijede odredbe propisa kojima se uređuju radni odnosi, sigurnost i zaštita na radu** (prema odredbama članka 29. *Zakona o strukovnom obrazovanju* (NN 30/09, 24/10, 22/13, 25/18)). Maloljetne osobe smiju se zaposliti na poslovima koji ne ugrožavaju njihovo zdravlje, ćudorednost, školovanje ili razvoj koje utvrđuje ministar nadležan za rad (*Zakon o radu*, članak 21., stavak 1.). U *Pravilniku o poslovima na kojima se ne smije zaposliti maloljetnik* (NN 89/15) opisani su poslovi s posebnim uvjetima rada, uz mogućnost uključivanja učenika pod određenim uvjetima i nadzorom odrasle osobe. Rad maloljetnika uređuje i *Pravilnik o poslovima na kojima maloljetnik može raditi i o aktivnostima u kojima smije sudjelovati* (NN 62/10).

Noćnim radom maloljetnika zaposlenih izvan industrije smatra se rad između dvadeset sati uvečer i šest sati ujutro idućega dana, odnosno između devetnaest sati uvečer i sedam sati ujutro idućega dana za radnike zaposlene u industriji (članak 69., stavak 2. i 3. *Zakona o radu* (NN 93/2014)). Članak 70. *Zakona o radu* zabranjuje noćni rad maloljetnika, osim ako je takav rad privremeno prijeko potreban na djelatnostima koje su uređene posebnim propisima, a ne mogu ga obaviti punoljetni radnici, te u tom slučaju maloljetnik ne smije raditi od ponoći do četiri sata ujutro, niti smije raditi duže od osam sati tijekom razdoblja od dvadeset četiri sata u kojem radi noću. U slučaju noćnog rada, poslodavac je dužan osigurati da se takav rad obavlja pod nadzorom punoljetne osobe. Posebni propis nije na snazi u Republici Hrvatskoj.

Ugovor o provedbi praktične nastave i Ugovor o naukovanju propisuju uvjete rada učenika, radno vrijeme, odmor, obveze poslodavca i učenika.

- Kod izvođenja svake pojedinačne vježbe u sklopu praktičnog dijela kurikulumu, polaznik mora biti upoznat s izvorima opasnosti, usvajati postupke rada na siguran način i primijeniti zaštitna sredstva u skladu s propisima kojima se uređuje sigurnost i zaštita na radu (članak 5. *Pravilnika o načinu organiziranja i izvođenju nastave u strukovnim školama* (NN 140/09)).

- U programima koji imaju praktični dio kurikulumu, a nisu predviđeni sadržaji iz osnova zaštite na radu, škola je dužna izvedbenim nastavnim planom i programom predvidjeti realizaciju tih sadržaja prije realizacije praktične nastave ili drugih oblika nastavnog rada gdje su uključene praktične vježbe. (članak 16. *Pravilnika o načinu organiziranja i izvođenju nastave u strukovnim školama* (NN 140/09)).

RADNO VRIJEME UČENIKA

Članak 3. Ugovora o naukovanju propisuje radno vrijeme praktične nastave kod poslodavca.

Obrtnik ili pravna osoba moraju organizirati praktičnu nastavu i vježbe naukovanja i u skladu sa svojim radnim vremenom, ali **ne duže od 8 sati dnevno, odnosno 40 sati tjedno** i s utvrđenim godišnjim planom i programom rada škole.

Redoviti učenici u prvom razredu (tj. ako su naučnici mlađi od 15 godina) rade **4 sata** dnevno, tj. 20 sati tjedno.

Praktična nastava raspoređuje se u vremenu **od 8.00 do 20.00 sati**.

Ako praktična nastava i vježbe naukovanja kontinuirano traju više od 4 sata dnevno, učenik ima pravo na **dnevni odmor u trajanju od najmanje 30 minuta**.

Učeniku se mora osigurati dnevni odmor između dva uzastopna dana praktične nastave i vježbi naukovanja u trajanju od najmanje **14 sati** neprekidno te tjedni odmor u trajanju od najmanje **48 sati** neprekidno.

Tijekom školske godine učeniku se osigurava **45 radnih dana** odmora.

Učenik ne može biti istoga dana i na nastavi u školi i na praktičnoj nastavi i vježbama naukovanja u obrtu ili pravnoj osobi.

Raspored praktične nastave i vježbi naukovanja, odnosno vrijeme početka i završetka za sve dane utvrđuje se izvedbenim planom i programom praktične nastave i vježbi naukovanja za svaku godinu posebno.

Broj sati koje je učenik tijekom dana proveo na praktičnoj nastavi i vježbama naukovanja obrtnik ili pravna osoba dužna je dnevno evidentirati u **evidencijskom listu mape praktične nastave i vježbi**.

POSTOJEĆE POTPORE ZA PROVEDBU VJEŽBI NAUKOVANJA U GOSPODARSKIM SUBJEKTIMA

Potpore i dodatne pomoćne strukture služe posebice za:

1. poticanje osposobljavanja učenika, posebice za podmirenje dijela naknade
2. povećanje kvalitete osposobljavanja naučnika
3. obrazovanje mentora
4. poticanje osposobljavanja za deficitarna obrtnička zanimanja
5. poticanje pri licenciranju poduzeća.

Poticaji za poslodavce koji provode vježbe naukovanja

I. Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta provodi dva projekta sufinancirana sredstvima iz Europskog socijalnog fonda u okviru kojih dodjeljuje bespovratna sredstva.

Projekt **Naukovanje za obrtnička zanimanja** namijenjen je mikro, malim i srednjim poduzećima.

Prihvatljivi troškovi su:

- povezani s iznosom prosječnih nagrada koje se u tekućoj školskoj godini isplaćuju učenicima koji se obrazuju u zanimanjima u sustavu vezanih obrta za ostvareno radno vrijeme planirano izvedbenim planom i programom praktične nastave i vježbi naukovanja
- troškovi naknade mentorima.

Natječaj se provodi prije početka školske godine, a javni poziv za Projekt Ministarstvo objavljuje u srpnju.

Projekt Stipendiranje učenika u obrtničkim zanimanjima.

Ovaj Projekt namijenjen je učenicima srednjih škola koji se obrazuju u deficitarnim zanimanjima u sustavu vezanih obrta po jedinstvenom modelu obrazovanja (JMO). Natječaj se provodi mjesec dana nakon početka školske godine. Sve informacije o projektima Naukovanje za obrtnička zanimanja i Stipendiranje učenika u obrtničkim zanimanjima te popis tražene dokumentacije mogu se pronaći na internet-skim stranicama Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta:

Program Cjeloživotno obrazovanje za obrtništvo

Sredstva se odobravaju u visini do 80 posto od iznosa opravdanih troškova za:

- a) polaganje ispita o stručnoj osposobljenosti / polaganje ispita o stručnoj osposobljenosti za zanimanje pogrebnik 1.200,00 / 1.500,00 kuna
- b) pripremu za polaganje ispita o stručnoj osposobljenosti najviše 3.200,00 kuna
- c) polaganje majstorskog ispita 2.600,00 kuna
- d) pripremu za polaganje majstorskog ispita – najviše 5.400,00 kuna
- e) prekvalifikaciju za zanimanja u sustavu vezanih obrta koja se izvode prema Jedinstvenom modelu obrazovanja (JMO) – stvarni troškovi školarine
- f) polaganje pomoćničkog ispita 1.200,00 kuna
- g) izdavanje dozvola (licencija) za izvođenje praktičnog dijela naukovanja – stvarni troškovi

Podaci navedeni u Vodiču su informativnog karaktera. Više o natječajima za tekuću godinu provjerite na stranicama Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta: www.mingo.hr.

II. Državne potpore na temelju odredbe članka 6. *Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu* (NN 14/14) i Pravilnika o sadržaju evidencije državne potpore za obrazovanje i izobrazbu (NN 12/08 i 13/09): čl. 6. Praktična nastava i vježbe naukovanja za zanimanja u sustavu vezanih obrta – Zakon o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu.

- (1) Poduzetnik u čijim se pogonima ili radionicama izvodi

praktična nastava i vježbe naukovanja za zanimanja u sustavu vezanih obrta može osnovicu za obračun poreza na dobit ili dohodak od samostalne djelatnosti umanjiti za iznos isplaćenih nagrada učenicima u vrijeme pohađanja praktične nastave i vježbi naukovanja.

(2) Poduzetnik iz stavka 1. ovoga članka koji je po bilo kojoj drugoj osnovi ostvario potporu male vrijednosti može osnovicu za obračun poreza na dobit ili dohodak od samostalne djelatnosti umanjiti do gornje granice potpore male vrijednosti u skladu s odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti uzimajući u obzir i ograničenje iz stavka 5. ovoga članka.

(3) Poduzetnik kod kojega su na praktičnoj nastavi i vježbama naukovanja jedan do tri učenika može poreznu osnovicu ili dohodak od samostalne djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka umanjiti za 5%.

(4) Poduzetnik kod kojeg su na praktičnoj nastavi i vježbama naukovanja više od tri učenika može postotak umanjjenja porezne osnovice ili dohotka od samostalne djelatnosti iz stavka 3. ovoga članka povećati za jedan postotni bod po svakom učeniku, a najviše do 15% porezne osnovice ili dohotka od samostalne djelatnosti.

(5) Iznos umanjjenja osnovice poreza na dobit ili dohotka od samostalne djelatnosti iz stavka 2. i 3. ovoga članka ne može biti veći od godišnjega neoporezivog iznosa nagrada učenicima za vrijeme izvođenja praktične nastave i vježbi naukovanja po svakom učeniku.

(6) Neoporezivi iznos nagrada učenicima za vrijeme izvođenja praktične nastave i vježbi naukovanja iz stavka 5. ovoga članka utvrđuje se u skladu s propisima o oporezivanju dohotka.

III. Stipendije na razini gradova i županija (primjer: Stipendija Grada Zagreba za učenike koji se obrazuju za deficitarna zanimanja za potrebe obrtništva).

PRIKUPLJANJE I OBRADA PODATAKA O PODUZEĆIMA I MENTORIMA

Savjetnici za naukovanje HGK vode baze podataka o članicama koje primaju učenike na praktičnu nastavu ili vježbe naukovanja.

Podaci o fizičkim ili pravnim osobama ovlaštenima za naukovanje:

- Naziv poduzeća
- OIB poduzeća
- Osnovna djelatnost / sektor
- Dodatna djelatnost
- Zanimanje – kvalifikacija (za učenika)
- Adresa
- Web-adresa
- E-mail
- Telefon
- Mobitel
- Ime i prezime mentora
- Zanimanje mentora
- Godina izdavanja licence mentora
- Stupanj kvalifikacije mentora
- E-mail mentora
- Telefon mentora
- Broj učenika/naučnika koje može primiti sljedeće godine

POPIS PROPISA

Zakon o strukovnom obrazovanju (NN 30/09, 24/10, 22/13, 25/18)

Zakon o obrtu (NN 143/13)

Zakon o radu (NN 93/14)

Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 07/17)

Pravilnik o načinu organiziranja i izvođenju nastave u strukovnim školama (NN 140/09)

Pravilnik o minimalnim uvjetima za ugovore o naukovanju (NN, 63/14)

Pravilnik o postupku i načinu polaganja pomoćničkog ispita (NN 63/14)

Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o postupku i načinu polaganja pomoćničkog ispita (NN 143/13)

Pravilnik o postupku i načinu izdavanja dozvola (licencija) za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja (NN 37/15)

Pravilnik o vezanim i povlaštenim obrtima i načinu izdavanja povlastica (NN 42/08)

Pravilnik o uvjetima i načinima nastavka obrazovanja za višu razinu kvalifikacije (NN 08/16)

Pravilnik o poslovima na kojima se ne smije zaposliti maloljetnik (NN 89/15)

Pravilnik o izmjeni Pravilnika o poslovima na kojima se ne smije zaposliti maloljetnik

Pravilnik o poslovima na kojima maloljetnik može raditi i o aktivnostima u kojima smije sudjelovati (NN 62/10)

Pravilnik o načinu ostvarivanja programa naukovanja i stručnog osposobljavanja za vezane obrte te o pravima, obvezama, praćenju, vrednovanju i ocjenjivanju naučnika (NN 69/04)

Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (NN 22/13, 41/16, 64/18)

PRILOZI

OBRAZAC UGOVORA O PROVEDBI PRAKTIČNE NASTAVE

Na temelju članka 25. stavka 1. Zakona o strukovnom obrazovanju (Narodne novine, 30/09)

poslodavac: _____ i

polaznik _____,

rođen _____ godine u _____

državljanin _____ zastupljen po

roditelju ili staratelju _____

iz _____ te

ustanova _____

sa sjedištem u _____

zastupljena po ravnatelju _____

sklapaju _____ 20____. godine

UGOVOR O PROVEDBI PRAKTIČNE NASTAVE

za kvalifikaciju/zanimanje _____

Članak 1.

Poslodavac se obavezuje da će ostvarivati program praktične nastave i vježbi prema izvedbenom nastavnom programu i planu realizacije, koji utvrđuje ustanova, na temelju okvirnog nastavnog plana i programa strukovnog kurikulumu.

Članak 2.

Poslodavac se obavezuje da će za ostvarivanje ugovorenih sadržaja praktične nastave i vježbi koje iz bilo kojeg razloga ne može ostvariti sklopiti ugovor o suradnji s drugim poslodavcem ili zatražiti pomoć ustanove za pronalazak drugog mjesta za ostvarivanje tih sadržaja.

Članak 3.

Poslodavac i ustanova obavezuju se organizirati ostvarivanje strukovnog kurikulumu tako da polazniku omoguće redovito pohađanje nastave svih dijelova kurikulumu.

Članak 4.

Poslodavac se obavezuje da će polazniku omogućiti ostvarivanje ugovorenog programa praktične nastave i vježbi u skladu sa svojim radnim vremenom, ali ne dužim od 8 sati dnevno, odnosno 40 sati tjedno.

Iznimno stavku 1. ovog članka redovni polaznici prvog razreda program praktične nastave i vježbi ostvaruju u skladu s članom 29. stavkom 1. Zakona o strukovnom obrazovanju.

Članak 5.

Ako praktična nastava i vježbe kontinuirano traju više od 4 sata dnevno, polaznik ima pravo na dnevni odmor u trajanju od najmanje 30 minuta.

Tijekom školske godine polazniku se osigurava 45 radnih dana odmora.

Članak 6.

Poslodavac se obavezuje da će tijekom ostvarivanja praktične nastave i vježbi polazniku isplaćivati mjesečnu nagradu, i to: u prvoj godini 10%, u drugoj 20%, u ostalim godinama 25% prosječne neto plaće ostvarene u prethodnoj godini u gospodarstvu Republike Hrvatske.

Nagrada iz stavka 1. ovog članka isplaćuje se za ostvarene sate praktične nastave.

Članak 7.

Dužnosti poslodavca koji sklapa ugovor su:

- osigurati polazniku potrebne uvjete za stjecanje propisanih kompetencija,
- osigurati i provoditi propisane mjere zaštite na radu za vrijeme izvođenja praktične nastave
- polazniku redovito isplaćivati ugovorenu nagradu
- voditi dokumentaciju pohađanja praktične nastave ili vježbi
- omogućiti zaduženom nastavniku ustanove za strukovno obrazovanje da neposrednim uvidom i uvidom u propisanu dokumentaciju prati izvršenje i kvalitetu izvršenja praktične nastave i/ili vježbi
- ispunjavati druge ugovorom o provedbi praktične nastave dogovorene obveze.

Članak 8.

Poslodavac se obavezuje da će za ugovoreni dio praktične nastave i vježbi, ispit provjere znanja i vještina i druge ispite, ako se održavaju u njegovim prostorima ili na radilištu, osigurati za to potrebne materijale, strojeve, uređaje i alate te odgovarajuće mjere higijensko-tehničke zaštite.

Izrađeni predmeti ili vrijednosti pruženih usluga pripadaju poslodavcu kod kojih se izvodi praktična nastava i vježbe ili kod kojih se polažu ispiti iz stavka 1. ovog članka.

Članak 9.

Obveze polaznika na praktičnoj nastavi i vježbama kod poslodavca su:

- redovito pohađanje praktične nastave i/ili vježbi te drugih obveznih obrazovnih oblika
- redovito ispunjavanje svojih nastavnih obveza proizašlih iz kurikuluma i ugovora, a u funkciji provedbe praktične nastave ili vježbi kod poslodavca
- postupanje prema uputama poslodavca i ustanove za strukovno obrazovanje o provedbi praktične nastave ili vježbi
- postupanje u skladu s propisima o sigurnosti na radu
- čuvanje imovine i poslovne tajne poslodavca.

Članak 10.

(poslodavac, ustanova i roditelj ili staratelj)

obavezuju se da će za vrijeme ostvarivanja praktične nastave i vježbi osigurati polaznika u slučaju nezgode, a uvjete i način osiguranja ugovara ustanova.

Članak 11.

Ugovor o provedbi praktične nastave i vježbi može se raskinuti u skladu s člankom 32. Zakona o strukovnom obrazovanju.

Članak 12.

Poslodavac i polaznik, odnosno roditelj ili staratelj, obavezuje se da će se u slučajevima raskida ugovora pridržavati odredbi članka 32. Zakona o strukovnom obrazovanju.

Članak 13.

Ako se ugovor ne raskine sporazumno, odluku na zahtjev zainteresirane strane donosi osnivač ustanove.
Ako se spor ne može riješiti u skladu sa stavkom 1. ovog članka, riješit će ga nadležni sud.

Članak 14.

Ovaj ugovor primjenjuje se od početka školske godine _____ do
završetka obrazovanja, odnosno najdulje do _____ godine.

Broj ugovora: _____

Poslodavac _____ M. P.

(potpis)

Ravnatelj _____ M. P.

(potpis)

Polaznik (roditelj ili staratelj)

OBRAZAC UGOVORA O NAUKOVANJU

Na temelju članka 61. stavka 2. Zakona o obrtu (Narodne novine, 143/2013) obrtnik ili pravna osoba
Poduzeće obrta/pravne osobe:

_____,
matični broj subjekta (MBS) _____,
osobni identifikacijski broj (OIB) vlasnika obrta/pravne osobe _____,
koji/a posjeduje dozvolu (licenciju) broj: _____ za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja, koju je izdala
Hrvatska obrtnička komora,
i učenik/ca (ime i prezime) _____,
osobni identifikacijski broj (OIB): _____,
rođen/a _____ godine u _____,
državljanin/ka _____,
zastupan/a po roditelju ili staratelju (ime i prezime) _____
_____,
iz _____,
te ustanova _____,
sa sjedištem u _____,
zastupljena po ravnatelju/ici _____,
sklapaju

UGOVOR O NAUKOVANJU

za strukovnu kvalifikaciju/zanimanje _____

Članak 1.

Obrtnik ili pravna osoba obvezuju se da će ostvarivati program praktične nastave i vježbi naukovanja prema izvedbenom planu i programu koji utvrđuje srednja škola u skladu sa strukovnim kurikulumom (u daljnjem tekstu: škola).

Članak 2.

Obrtnik ili pravna osoba i škola obvezuju se organizirati ostvarivanje strukovnog kurikuluma tako da učeniku omogućе redovito pohađanje nastave svih dijelova strukovnog kurikuluma.

Članak 3.

Obrtnik ili pravna osoba obvezuju se da će praktičnu nastavu i vježbe naukovanja organizirati u skladu sa svojim radnim vremenom, ali ne duže od 8 sati dnevno, odnosno 40 sati tjedno i s utvrđenim godišnjim planom i programom rada škole. Učenik ne može biti istoga dana i na nastavi u školi i na praktičnoj nastavi i vježbama naukovanja u obrtu ili pravnoj osobi. Obrtnik ili pravna osoba obvezuju se organizirati praktičnu nastavu i vježbe naukovanja u vremenu od 8.00 do 20.00 sati. Iznimno od stavka 1. ovog članka redovitim učenicima u prvom razredu praktična nastava i vježbe naukovanja ne mogu trajati duže od 4 sata dnevno, odnosno 20 sati tjedno.

Raspored praktične nastave i vježbi naukovanja, odnosno vrijeme početka i završetka za sve dane utvrđuje se izvedbenim planom i programom praktične nastave i vježbi naukovanja za svaku godinu posebno.

Broj sati koje je učenik tijekom dana proveo na praktičnoj nastavi i vježbama naukovanja obrtnik ili pravna osoba dužna je dnevno evidentirati u evidencijskom listu mape praktične nastave i vježbi.

Ako praktična nastava i vježbe naukovanja kontinuirano traju više od 4 sata dnevno, učenik ima pravo na dnevni odmor u trajanju od najmanje 30 minuta.

Učeniku se mora osigurati dnevni odmor između dva uzastopna dana praktične nastave i vježbi naukovanja u trajanju od najmanje 14 sati neprekidno te tjedni odmor u trajanju od najmanje 48 sati neprekidno. Tijekom školske godine učeniku se osigurava 45 radnih dana odmora.

Članak 4.

Obrtnik ili pravna osoba obvezuju se da će za ostvarivanje ugovorenih sadržaja praktične nastave i vježbi naukovanja, koje iz bilo kojeg razloga ne mogu ostvariti, sklopiti ugovor o suradnji s drugim obrtnikom ili pravnom osobom koji posjeduje dozvolu (licenciju) za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja sukladno odredbama članka 56. Zakona o obrtu, ili zatražiti pomoć škole za pronalazak drugog mjesta za ostvarivanje tih sadržaja.

Ugovor o suradnji sklapa se sukladno odredbama Zakona o obveznim odnosima (»Narodne novine«, broj 35/2005 i 41/2008) radi izobrazbe iz propisanih sadržaja praktične nastave i vježbi naukovanja sukladno nastavnim cjelinama navedenim pod rednim brojevima u izvedbenom nastavnom programu praktične nastave i vježbi naukovanja za pojedinu strukovnu kvalifikaciju.

Ako učenik praktičnu nastavu i vježbe naukovanja obavlja kod više obrtnika ili pravnih osoba, vrijeme provedeno na praktičnoj nastavi i vježbama naukovanja kod istih se zbraja te ukupno ne može trajati duže od vremena utvrđenog u članku 3. ovog Ugovora.

Učenik koji s obrtnikom ili pravnom osobom sklopi Ugovor o naukovanju ne može za vrijeme trajanja tog ugovora s istim ili s drugim obrtnikom ili pravnom osobom sklopiti takav isti ugovor.

Članak 5.

Obrtnik ili pravna osoba obvezuju se da će tijekom ostvarivanja praktične nastave i vježbi naukovanja učeniku isplaćivati mjesečnu nagradu i to: u prvoj godini 10%, u drugoj godini 20% te u trećoj godini 25% prosječne neto plaće ostvarene u prethodnoj godini u gospodarstvu Republike Hrvatske.

Nagrada iz stavka 1. ovoga članka isplaćuje se za ostvarene sate praktične nastave i vježbi naukovanja.

Obrtnik ili pravna osoba mogu dodatno nagraditi učenika nagradom većom od nagrade iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 6.

Obrtnik se obvezuje da će za ostvarivanje praktične nastave i vježbi naukovanja obavljati zadaće majstora – stručnog učitelja, ili da će za majstora – stručnog učitelja imenovati zaposlenog radnika.

Pravna osoba se obvezuje da će za ostvarivanje praktičnog dijela naukovanja za majstora – stručnog učitelja imenovati zaposlenog radnika.

Majstor – stručni učitelj mora udovoljavati uvjetima propisanim odredbom članka 56. stavcima 3., 4., 5. ili 6. Zakona o obrtu.

Članak 7.

Obveze obrtnika ili pravne osobe koja sklapa Ugovor o naukovanju su:

- osigurati učeniku potrebne uvjete za stjecanje propisanih kompetencija,
- osigurati i provoditi propisane mjere zaštite na radu i mjere sigurnosti za vrijeme izvođenja praktične nastave i vježbi naukovanja,
- učeniku redovito isplaćivati ugovorenu nagradu,
- kontinuirano pratiti, vrednovati i ocjenjivati postignute rezultate učenika za ugovoreni dio programa,
- omogućiti zaduženom nastavniku škole da neposrednim uvidom i uvidom u propisanu dokumentaciju prati izvršenje i kvalitetu izvršenja praktične nastave i vježbi naukovanja,
- voditi dokumentaciju učenika o pohađanju praktične nastave i vježbi naukovanja,
- ispunjavati druge obveze koje proizlaze iz Ugovora o naukovanju.

Članak 8.

Obrtnik ili pravna osoba se obvezuju da će za ugovoreni dio praktične nastave i vježbi naukovanja, odnosno provedbe kontrolnog ispita, izrade i obrane završnog rada te polaganja pomoćničkog ispita, ako se održavaju u njihovim poslovnim prostorima ili na radilištu, osigurati za to potrebne materijale, strojeve, uređaje i alate te odgovarajuće mjere higijensko- tehničke zaštite. Izrađeni predmeti ili vrijednosti pruženih usluga pripadaju obrtniku ili pravnoj osobi kod kojih se izvodi praktična nastava i vježbe naukovanja ili kod kojih se polaže ispit iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 9.

Obveze učenika na praktičnoj nastavi i vježbama naukovanja kod obrtnika ili pravne osobe su:

- redovito pohađati praktičnu nastavu i vježbe naukovanja te drugih obveznih obrazovnih oblika,
- redovito ispunjavati svoje nastavne obveze proizašle iz kurikuluma i Ugovora o naukovanju, a u funkciji provedbe praktične nastave i vježbi naukovanja kod obrtnika ili pravne osobe,
- postupati sukladno uputama obrtnika ili pravne osobe te škole o vremenu i provedbi praktične nastave i vježbi naukovanja,
- postupati u skladu s propisima o sigurnosti na radu,
- uredno voditi propisanu dokumentaciju za vrijeme pohađanja praktične nastave i vježbi naukovanja,
- čuvati imovinu i poslovne tajne obrtnika ili pravne osobe.

Članak 10.

Ugovor o naukovanju može se raskinuti:

- sporazumno,
- na zahtjev učenika, odnosno roditelja ili skrbnika,
- na zahtjev obrtnika ili pravne osobe,
- na zahtjev škole,
- u slučaju odjave obrta ili prestanka postojanja pravne osobe.

Obrtnik ili pravna osoba može raskinuti Ugovor o naukovanju ako:

- učenik ne ispunjava obveze iz članka 9. ovog Ugovora, propisa škole i internih propisa obrtnika ili pravne osobe,
- je isti bio zaključen na temelju lažnih isprava,
- učenik bez opravdanih razloga učestalo izostaje s praktične nastave i vježbi naukovanja, a sukladno statutu škole,
- se učeniku promijenilo zdravstveno stanje te prema mišljenju nadležnog liječnika nije u mogućnosti nastaviti svoje obrazovanje u upisanoj strukovnoj kvalifikaciji/ zanimanju,
- se učenik ispiše iz škole.

Škola, učenik, odnosno roditelj ili skrbnik mogu raskinuti Ugovor o naukovanju ako:

- je obrtniku ili pravnoj osobi nakon pravomoćnosti Odluke Suda časti o oduzimanju dozvole (licencije) oduzeta dozvola (licencija) za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja,
- obrtnik ili pravna osoba ne ostvaruje program praktične nastave i vježbi naukovanja prema izvedbenom planu i programu,
- obrtnik ili pravna osoba učeniku ne isplaćuje nagradu utvrđenu člankom 5. ovog Ugovora.

Ako se Ugovor o naukovanju raskine na zahtjev obrtnika ili pravne osobe, učenik, odnosno roditelj ili skrbnik učenika dužan je pronaći drugog obrtnika ili pravnu osobu, koji posjeduje dozvolu (licenciju) za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja, s kojom će sklopiti novi ugovor, odnosno u suradnji sa školom osigurati ostvarivanje praktične nastave i vježbi naukovanja u radionici škole.

Ako se Ugovor o naukovanju raskine zbog nemogućnosti ispunjavanja ugovornih obveza obrtnika ili pravne osobe, škola će učeniku omogućiti sklapanje novog ugovora s drugim obrtnikom ili pravnom osobom, odnosno osigurati će ostvarivanje praktične nastave i vježbi naukovanja u radionici škole.

Škola dostavlja na evidenciju ministarstvu nadležnom za obrt jedan primjerak Obrasca o raskidu Ugovora o naukovanju koji je potpisan od ugovornih strana.

Članak 11.

Ako se Ugovor o naukovanju ne raskine sporazumno, ugovorne strane pokreću spor pri stvarno nadležnom sudu.

Članak 12.

Ako ministarstvo nadležno za obrt utvrdi da učenik praktičnu nastavu i vježbe naukovanja obavlja protivno odredbama članka 7. Ugovora o naukovanju, uputit će zahtjev Sudu časti Hrvatske obrtničke komore za pokretanje postupka utvrđivanja odgovornosti obrtnika odnosno pravne osobe.

Članak 13.

Ugovor o naukovanju stupa na snagu kada ga potpišu ugovorne strane.

Škola dostavlja na evidenciju ministarstvu nadležnom za obrt jedan primjerak Ugovora o naukovanju potpisanog od ugo-

vornih strana te sadrži broj Ugovora koji je dodijeljen od strane ministarstva nadležnog za obrt putem interaktivne web aplikacije e-Naukovanje, koja je dostupna na službenim mrežnim stranicama ministarstva (www.minpo.hr).

Članak 14.

Ovaj Ugovor primjenjuje se od školske godine ____/____ do završetka obrazovanja, odnosno najdulje do ____ godine.

Članak 15.

Ovaj Ugovor je sklopljen u četiri (4) istovjetna primjerka, od kojih po jedan pripada svakoj ugovornoj strani, zatim školi u koju je učenik upisan te ministarstvu nadležnom za obrt.

Broj ugovora: _____

Učenik (roditelj ili staratelj): _____
(potpis) (datum potpisa)

Vlasnik obrta/pravne osobe: _____
(potpis) (datum potpisa)

ft.P.

Ravnatelj škole: _____
(potpis) (datum potpisa)

ft.P.

**OBRAZAC ZAHTJEVA ZA IZDAVANJE DOZVOLE ZA IZVOĐENJE PRAKTIČNE NASTAVE I VJEŽBI
NAUKOVANJA**

HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA

OBRTNIČKA KOMORA _____

Urbroj: _____

**ZAHTJEV ZA IZDAVANJE/PROMJENU/DOPUNU/PRESTANAK
DOZVOLE (LICENCIJE) ZA IZVOĐENJE PRAKTIČNE NASTAVE I VJEŽBI NAUKOVANJA ZA
ZANIMANJE**

1. izdavanje

2. promjena vlasnika, sjedišta, stručne osobe ili naziva obrta odnosno pravne osobe

3. nadopuna stručne osobe

4. prestanak

Poduzeće obrta / pravne osobe _____

(adresa poduzeća obrta / pravne osobe)

osobni identifikacijski broj (OIB) vlasnika obrta / pravne osobe _____

Telefon, telefaks, e-mail: _____

Ime i prezime, OIB osobe koja ispunjava uvjete za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja: _____

U _____

(mjesto i datum)

M.P. _____

Potpis vlasnika obrta/ovlaštene osobe

Uz zahtjev je potrebno priložiti:

1. obrtnicu ili rješenje trgovačkog suda (preslika)

2. dokaze o stečenoj vrsti i razini obrazovanja, priznatom statusu, odnosno stečenom radnom iskustvu, osoba koje izvode praktičnu nastavu i vježbe naukovanja:

a) majstorska diploma ili potvrda o položenom majstorskom ispitu (preslika) ili

b) dokaz o priznavanju prava u skladu s odredbom članka 66. Zakona o obrtu (preslika) te dokaz o položenom ispitu kojim se dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika (preslika) ili

c) diploma/svjedodžba o završenom visokoškolskom obrazovanju (preslika) i dokaz o položenom ispitu kojim se dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika (preslika) ili

- d) dokaz o statusu izumitelja na temelju ostvarenoga patentnog prava za patentirani proizvod ili uslugu i zaštićenog industrijskog dizajna (preslika), preslika radne knjižice za razdoblja upisa do 30. 06. 2013. godine (preslika svih stranica radne knjižice na kojima postoje upisani podaci i sve stranice na kojima se nalaze podaci o zaposlenju i stažu), i/ili elektronički zapis odnosno potvrdu o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje te dokaz o položenom ispitu kojim se dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika (preslika) ili
 - e) svjedodžba o završenom odgovarajućem srednjem strukovnom obrazovanju (preslika), presliku radne knjižice za razdoblja upisa do 30. 6. 2013. godine (preslika svih stranica radne knjižice na kojima postoje upisani podaci i sve stranice na kojima se nalaze podaci o zaposlenju i stažu), i/ili elektronički zapis odnosno potvrdu o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje te dokaz o položenom ispitu kojim se dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika (preslika)
3. zapisnik o ocjeni osposobljenosti radnika za rad na siguran način za osobe koje izvode praktičnu nastavu i vježbe naučavanja ili dokaz o oslobođenju od obveze osposobljavanja za rad na siguran način na temelju posebnog propisa (preslika)
 4. uvjerenje o nekažnjavanju (ne starije od 6 mjeseci)
 5. suglasnost za traženje podataka
 6. preslika osobne iskaznice.

OBRAZAC ZAHTEVA ZA IZDAVANJE POSEBNOG UVJERENJA ZA FIZIČKU OSOBU**Obrazac III a**

(naziv podnositelja zahtjeva)

Broj predmeta:

U _____ dana _____

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA
UPRAVA ZA KAZNENO PRAVO I PROBACIJU
ODJEL ZA KAZNE NE EVIDENCIJE

Na temelju čl. 13. Zakona o pravnim posljedicama osude, rehabilitaciji i kaznenoj evidenciji (Narodne novine, 143/12)

**ZAHTEJ ZA IZDAVANJE POSEBNOG
UVJERENJA ZA FIZIČKU OSOBU**

PODACI KOJE POPUNJAVA PODNOSITELJ ZAHTEVA:

OIB*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Prezime*		Rođeno prezime*	
		Spol *	
Ime*			
Državljanstvo*			
Ime i prezime oca*			
Ime i prezime majke*			
Dan, mjesec i godina rođenja*			
Mjesto i država rođenja*			
Zanimanje i zvanje			
Adresa prebivališta*			
Adresa boravišta			

Svrha za koju se traže podaci*	Izdavanje dozvole (licencije) za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja
Pravna osnova (citirati članak i zakon)*	čl. 58. stavak 2. Zakona o obrtu (NN 143/13)

Potpis ovlaštene osobe:

*Podaci označeni zvjezdicom se obvezno moraju navesti.

OBRAZAC DOZVOLE ZA IZVOĐENJE PRAKTIČNE NASTAVE I VJEŽBI NAUKOVANJA

HRVATSKA OBRtničKA KOMORA

Broj: _____

Na temelju članka 9. Pravilnika o postupku i načinu izdavanja dozvola (licencija) za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja izdaje se

**DOZVOLA (LICENCIJA)
ZA IZVOĐENJE PRAKTIČNE NASTAVE I VJEŽBI
NAUKOVANJA**

(poduzeće obrta / pravne osobe)

za zanimanje

Obrtnik / pravna osoba može izvoditi praktičnu nastavu i vježbe naukovanja

za _____ učenika.

Jedna osoba može izvoditi praktičnu nastavu i vježbe naukovanja za najviše tri učenika, odnosno za najviše šest učenika, pod uvjetom da najviše troje učenika pohađa praktičnu nastavu i vježbe naukovanja istovremeno.

Praktičnu nastavu i vježbe naukovanja izvodi(e):

U _____
(mjesto i datum)

M. P. _____
predsjednik Hrvatske obrtničke komore

OBRAZAC PRIJEDLOGA O OSNIVANJU KOMISIJE

HRVATSKA OBRITNIČKA KOMORA

OBRITNIČKA KOMORA _____

UDRUŽENJE OBRITNIKA _____

Ur.broj: _____

(mjesto i datum)**PRIJEDLOG**

o osnivanju Komisije za izdavanje dozvola (licencija)
za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja za
zanimanje ili grupu srodnih zanimanja

FUNKCIJA	IME I PREZIME	ZAMJENA (Ime i prezime)	MANDAT
Predsjednik			
Član			
Tajnik			

M. P. _____
predsjednik područne obrtničke komore / udruženja obrtnika

OBRAZAC ZAPISNIKA O POSTUPKU UTVRĐIVANJA UVJETA ZA PRIBAVLJANJE DOZVOLE

HRVATSKA OBRITNIČKA KOMORA

OBRITNIČKA KOMORA _____

Ur.broj: _____

ZAPISNIK

o postupku utvrđivanja uvjeta za pribavljanje dozvole
(licencije) za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja
za zanimanje _____

(poduzeće obrta / pravne osobe)

osobni identifikacijski broj (OIB) vlasnika obrta / pravne osobe _____

Na temelju članka 9. Pravilnika o postupku i načinu izdavanja dozvola (licencija) za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja Komisija za izdavanje dozvola (licencija) za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja (u daljnjem tekstu: Komisija) utvrdila je:

A) Kadrovski uvjeti

1. Obrtnik, odnosno kod obrtnika ili pravne osobe zaposleni djelatnik ima/nema položen majstorski ispit za zanimanje _____.
 2. Obrtnik, odnosno kod obrtnika ili pravne osobe zaposleni djelatnik ima/nema priznata prava koja se u skladu s odredbom članka 66. Zakona o obrtu (Narodne novine, 143/13) priznaju osobama s položenim majstorskim ispitom te položen ispit kojim dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika.
 3. Obrtnik, odnosno kod obrtnika ili pravne osobe zaposleni djelatnik ima/nema odgovarajuće visoko obrazovanje, odnosno obrazovanje više od propisanog Pravilnikom iz članka 6. stavka 2. Zakona o obrtu (Narodne novine, 143/13) te položen ispit kojim dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika.
 4. Obrtnik, odnosno kod obrtnika ili pravne osobe zaposleni djelatnik ima/nema status izumitelja na temelju ostvarenoga patentnog prava za patentirani proizvod ili uslugu i zaštićenog industrijskog dizajna, najmanje tri godine radnog iskustva u zanimanju za koji izvodi praktičnu nastavu i vježbe naukovanja te položen ispit kojim dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika.
 5. Obrtnik / pravna osoba čije je sjedište na području određenom Zakonom o područjima posebne državne skrbi, Zakonom o brdsko-planinskim područjima ili Zakonom o otocima, odnosno kod obrtnika ili pravne osobe zaposleni djelatnik ima/nema odgovarajuće srednje strukovno obrazovanje, najmanje tri godine radnog iskustva u zanimanju za koje izvodi praktičnu nastavu i vježbe naukovanja te položen ispit kojim dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika.
 6. Obrtnik, odnosno kod obrtnika ili pravne osobe zaposleni djelatnik ima/nema odgovarajuće srednje strukovno obrazovanje i najmanje 10 godina radnog iskustva u zanimanju za koje izvodi praktičnu nastavu i vježbe naukovanja te položen ispit kojim dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika.
- A1) Obrtniku, odnosno pravnoj osobi je/nije oduzeto pravo na primanje učenika na praktičnu nastavu i vježbe naukovanja.

A2) Praktičnu nastavu i vježbe naukovanja može izvoditi:

1. _____, 2. _____,

(ime i prezime) (ime i prezime)

3. _____, 4. _____,

(ime i prezime) (ime i prezime)

5. _____, 6. _____,

(ime i prezime) (ime i prezime)

odnosno u skladu s odredbom članka 3. stavka 4. Pravilnika o postupku i načinu izdavanja dozvola (licencija) za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja imenuje se osoba _____ koja će u punom radnom vremenu izvoditi praktičnu nastavu i vježbe naukovanja.

B) Materijalni uvjeti

Obrt / pravna osoba, u skladu s odredbom članka 3. stavka 2. Pravilnika o postupku i načinu izdavanja dozvola (licencija) za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja:

– ima/nema odgovarajući prostor u skladu s propisanim uvjetima iz članka 11. Zakona o obrtu (Narodne novine, 143/13), odnosno odgovarajuće radno mjesto za učenika, – ima/nema odgovarajuću opremu (strojevi, uređaji, alati i slično) koja omogućuje realizaciju programa praktične nastave i vježbi naukovanja za pojedino zanimanje

– ima/nema osigurane mjere zaštite na radu i zaštite okoliša te mjere propisanih sanitarnih standarda.

Dokazi:

a) Zapisnik o ocjeni osposobljenosti radnika za rad na siguran način za osobe koje izvođe praktičnu nastavu i vježbe naukovanja ili dokaz o oslobođenju od obveze osposobljavanja za rad na siguran način na temelju posebnog propisa (preslika)

b) Potvrda Suda časti Hrvatske obrtničke komore da nije oduzeto pravo na primanje učenika na praktičnu nastavu i vježbe naukovanja

c) Drugi odgovarajući dokumenti

_____. (naziv dokumenta, nadležno tijelo i datum izdavanja)

C) Prijedlog

Na temelju odredbe članka 9. Pravilnika o postupku i načinu izdavanja dozvola (licencija) za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja obrtnik / pravna osoba udovoljava uvjetima za izdavanje dozvole (licencije) te se predlaže izdavanje dozvole (licencije)

_____ naziv dozvole (licencije)

Na temelju odredbe članka 3. Pravilnika o postupku i načinu izdavanja dozvola (licencija) za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja obrtnik / pravna osoba može izvoditi praktičnu nastavu i vježbe naukovanja za najviše _____ učenika.

U _____

(mjesto i datum)

Predsjednik komisije: _____

Član komisije: _____

Tajnik komisije: _____

M. P.

HGK.HR